

DOMOLJUB

Izbaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 vin., za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 vin.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vin.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spis in dopis se pošilja: Uredništvo „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2. Naročila, reklamacije in inserati pa: Upravištvo „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2.

Štev. 16.

V Ljubljani, dne 22. aprila 1909.

Leto XXII.

Kako je drugod s postavami proti pijančevanju?

Prijateljem, ki se hočejo bojevati proti pijančevanju, moram dati orožja v roko. V številkah, ki sem jih navedel v prejšnjih člankih imajo že nekaj, da lahko potipljejo za žilo-pijanca. Z veseljem sem spoznal, da so »Domoljubovi« bravci v ogromni večini pozdravljali načrt zakona proti pijančevanju z željo, naj bi ga državni zbor kmalu sklenil, in cesar čim na prej potrdil. Da ne bo kdo ugovarjal, češ, da so določbe v tem nameravanim zakonu prestroge, hočem danes pokazati, kakšne zakone proti pijančevanju imajo po drugih državah.

1. V Severni Ameriki je v petih državah (Mën, Nju-Hempšir, Vermont, Jova, Sever. in Južna Dakota in Kansas) prepovedano napravljati ali prodajati vpijanljive pijače. Dobivajo se kot zdravilo na podlagi zdravniškega recepta samo v lekarnah, za znanstvene namene pa v posebnih državnih prodajalnicah. Za obrt se prodaja denaturiran, nevžiten alkohol. Pivci si pomagajo s tem, da si vpijanljive pijače naročajo zasebno od drugod.

V 16 državah, deloma tudi v Kanadi, na Švedskem in Norveškem, v Finlandu in Novi Zelandiji, je tako urejeno, da ljudstvo kake pokrajine splošno glasuje, ali se sme tam prodajati žganje ali ne. Če je večina nasprotna, se sploh ne sme dovoliti nobena žganjarija.

2. Na Ruskem ima država od l. 1898 monopol na žganje, kakor naša na tobak. Prodajati ga smejo samo od države določeni ljudje po ceni, ki jo določa finančni minister, samo v zaprtih posodah; redno se v prodajalnicah ne sme piti. — V Švici se od l. 1886. tudi monopol na žganje. Ena

desetina čistega dobička gre za boj proti pijančevanju.

3. Posebne postave proti pijančevanju imajo te-le države: Angleška, Švedska, Norveška, Finska, Francoska, Belgija in Nizozemska. Pojdimo po vrsti:

a) Na Angleškem je treba za obnovenje kake gostilne dve ne obravnave, pri katerih imajo med drugimi tudi sosedje pravico ugovarjati. Koncesije so več vrst, tako da se sme pijača piti v dotičnih prostorih in take, kjer se ne sme, dalje take, da se sme točiti le po 6 dni, ali da se mora gostilna prej, nego je splošno v navadi, zapreti. Kazni so silno stroge, do 100 funtov (1 funt = 24 kron). Pijančeva žena ima pravico zahtevati od moža ločeno stanovanje z otroci pod 16. leti vred in primerno preskrbnino. Mati pijanka izgubi pravico do vzgoje svojih otrok. Kdor e na javnem trgu pijan, ga kaznujejo z občutno denarno kaznijo, oziroma tudi z zaporom. Stroge kazni (do 20 funtov) zadenejo krčmarja, ki dopusti, da se kdo pri njem vpijani, ali ki pijanemu človeku da pijače; ravno tako se kaznuje denarno, ali z zaporom vsak, kdor v kaki gostilni pijanemu pomaga do pijače.

b) Na Švedskem, Norveškem in Finskem so se ustanovile dobrodelne družbe za izvrševanje gostilniškega obrta. Denar, ki ga vložijo posamezniki, nosi samo določene, zmerne obresti. Kar je več dobička, gre v občinske ali državne blagajne. Po mestih se smejo na Švedskem gostilne prepustiti samo takim družbam. Posamezne gostilne vodijo stalno plačane osebe, ki nimajo nič dobička od tega, če več prodajo vpijanljivih pijač; nekatere družbe jim dajejo celo tem večjo plačo, čim manj iztočijo. Znamenita je švedska določba, da se nikomur ne sme dati pravica prodajati žganje, kdor je v kakem takem zastopu, kjer se sklepa o žganjarnah, ali o

njihovem nadzorstvu. Iz tega je razvidno, da lastniki žganjarij tam ne morejo biti občinski odborniki. — Ob dražbah, sejnih, naborih ali kontrolnih shodih se v dotičnih krajih in v bližnji okolici ne sme točiti žganje; ravno tako ne ob veselich in predstavah. Točiti se sme le od 9. dopoldne do 8. zvečer, po mestih do 10. V soboto in predpraznik mora biti žganjarna zaprta že ob petih (na Norveškem že ob eni) popoldne; v nedeljo in praznik pa cel dan; ravno tako vedno med božjo službo. Podobne določbe so tudi na Norveškem. — Kdor je na javnem kraju pijan, ga kaznujejo. Če si ne more sam pomagati, ga zapro, dokler se ne strezne. Kdor je štirikrat kaznovan zavoljo pijanosti, izgubi volivno pravico. Kdor je pijan pri sodščih, na sejmih, na shodih ali pri izpraševanju katekizma, ga zadene dvakratna kazen. Kaznuje se z denarno kaznijo (3 tolarje, 16 šilingov) tudi, kdor koga napeljuje, naj preveč pije, ali kdor že pijanemu pomaga do pijače. Dölgovi za pijačo se ne morejo iztirjati.

c) Na Francoskem se za prodajo alkohola ne zahteva koncesija; 14 dni preden kdo otvori gostilno, mora to gosposki naznaniti; drugega se ne zahteva. Kdor je bil zavoljo pijanosti kaznovan z enim mesecem zapora, pa izgubi pravico do gostilne. Župani smejo v obližju cerkva, šol in zavodov prepovedovati gostilne in kavarne. Starši, ki so bili večkrat kaznovani zavoljo pijanosti, izgube pravico do vzgoje svojih otrok. Pijanec na javnem kraju se kaznuje do 5 K. Če se po drugi kazni tekom enega leta zopet vpijani, ga zapro do enega meseca in kaznujejo do 300 K; če tekom enega leta zopet pride zavoljo pijanosti pred sodbo, je kazen dvakrat strožja. Kdor je bil dvakrat kaznovan zavoljo pijanosti izgubi volivno pravico in dve leti tudi ne sme nositi nobenega orožja. Te kazni zadenejo tudi go-

stilničarja, ki da piti pi'anemu človeku, ali ki ga sploh sprejme v svoje prostore.

č) V Belgiji se tudi ne morejo pred sodiščem iztirjati pivski dolгови. Pijanost na javnem kraju se kaznuje; ravno tako zapeljevanje k pijančevanju (do 25 K). Če je pijanec vsled pi'anosti postal nezmožen za delo, se kaznuje, kdor mu je pijanosti vzrok z zaporom do dve leti, če umrje, do 10 let.

d) Na Nizozemskem se daje dovoljenje za prodajo vpijanljivih pijač samo za eno leto, in sicer pri županstvu. Pijače se ne smejo točiti v hišah, kjer je kak javni urad ali kaka trgovina. Potemtakem ne sme biti občinska pisarna v hiši, kjer je gostilna. Pijanec se kaznuje, če kali mir ali moti javni promet. Kdor je bil trikrat kaznovan, ga smejo do enega leta vtakniti v prisilno delavnico. Stroge kazni so določene gostilničarjem, ki silijo k pijači, ali točijo pijanim, in sploh vsem, ki druge spravijo v pijanost; zlasti ob javnih dražbah. Dober teden je minulo, kar je pri neki dražbi na Kranjskem en kupec v pijanosti umrl, drugi pa nevarno obohel. Prodajavci, ki s pijačo ljudi motijo, da potem rajše in z manjšo razsodnostjo kupujejo, zaslužijo res stroge kazni. Na Nemškem imajo poseben zakon, ki to kaznuje kot oduštvu. Po zakonu l. 1881. sme biti ena gostilna na 500 oseb v krajih nad 50.000 ljudi, na 400 prebivalcev v krajih od 20.000 do 50.000; na 300 v krajih od 10.000 do 20.000; drugod na 250. Občinski zastopi pa smejo skleniti, da se to število še zniža. Ko bi pri nas imeli tako postavbo, bi skoraj polovico gostilen morali zapreti.

4. Na Nemškem nimajo sicer posebnega zakona proti pijančevanju, toda splošno veljajo tam mnogo strožje določbe, nego pri nas. Za gostilne se zahteva koncesija. O komur se sluti, da bo podpiral pijančevanje, igre, nenravnost, se mu ne sme dati koncesija. Kraj mora biti primeren ob cesti. Za koncesijo se mora dokazati, da je res potrebna, sicer se ne dovoli. V bližini cerkva, župnišč, šol in bolnišnic gostilne niso dovoljene. Policija sme določiti ure, kdaj se odpirajo in zapirajo. Vpijanljive pijače se ne smejo po hišah prodajati (havziranje). Kdor ne more zavoljo pijanstva opravljati svojih poslov, ali spravlja svojo rodbino v revščino, ali je drugim nevaren, se mu postavi varuh. Kdor vsled pijanstva ne more več živiti sebe ali svoje družine, in je navezan na tujo podporo, ga zapro in potem vtaknejo v prisilno delavnico. Pijanost in znanim pijancem dajati pijačo je prepovedano.

Pijanost na javnem kraju kaznuje o tudi na Laškem, Španskem in Portugalskem. Na Ruskem je zakon, naj zapro vsakega, kdor ponoči pijan tava po cestah, ali kdor poje in kriči ob pozni uri.

Naši bravci naj ob teh določbah še enkrat pregledajo načrt, ki ima naš državni zbor sklepati o njem. Spoznali bodo, da je mil, in da so drugod mnoge določbe veliko strožje. Potrudil sem se, da se je vladni načrt že odkazal odseku in, kolikor je moje moči, hočem pomagati, da vsaj to malo, kar je v njem, postane zakon.

Dr. Krek.

Žalostne razmere kmečkega stanu.

Gospod urednik! Blagovolite sprejeti naslednje vrstice v svoj, oziroma v naš list »Domoljub«. Ni moj namen koga žaliti, edinole naše težave bi rad nekoliko prijavil in sicer s prošnjo, da bi oni gospodje, kateri imajo moč in dolžnost pospeševati blagostanje kmetijskega stanu, v poštev vzeli in se ozirali tudi na male posestnike.

Veliko se dandanes piše o napredku kmetijskega stanu, na različnih shodih objubljuje boljše bodočnost, v deželnem in državnem zboru snuje o različne nove postavbe, a vse le malo izda in smo, v pravem pomenu besede, skoraj vedno na slabšem.

Kje tedaj tiči vzrok, da se kljub dobremu namenu državnih in deželnih poslancev, ne da povspeti do pravega napredka? Naj mi bo dovoljeno izraziti svoje mnenje. Dragi čitatelj! Učeni možje trdijo, da je kmetijski stan podlaga vsem drugim stanovom, kar je, seveda, neovrgljiva resnica; tedaj bi se pa ne smel kmetijski stan tako prezirati, kot se žalibog, dosedaj!

Vsak stan, predno se nastopi, zahteva predizobrazbo, le kmetijski, bi skoraj smel reči, nima nikake. Dokažem.

1. Oglejmo si naše ljudske šole. Poduk na ljudskih šolah je povsod enak, v mestih, trgih in v vaseh na kmetih; poučuje se do 14 predmetov, a vsi merijo na višjo izobrazbo, o kmetijstvu — ni popolnoma nič. Ali bi ne bilo dobro, da bi se na kmetih vpeljal kakšen predmet o kmetijstvu? Da bi bili šolski vrtni nekakšna slika kmečkega doma, da bi se praktično pokazali uspehi o pravilnem gnojenju, o sadjarstvu, o vinogradski stroki in nekoliko tudi o umni živinoreji? — Nasprotno pa naj bi se nekateri, za kmetijstvo res nepotrebni predmeti, opustili, ter nastavilo nekaj manj, in tisti naj bi se dobro izpeljali.

Kaj pa je s tem pomagano, če se kmečki otrok veliko predmetov uči, nazadnje pa nobenega ne zna. Oni kmetič pa, kateremu dopuščajo sredstva, da odloči svojega otroka za višji stan, ga da itak v mesto v šolo. Ako bi se v šoli, izvzemši mest in trgov, otrokom v prvi mladosti vcepilo veselje do poljedelstva, bi gotovo naša kmetijska šola na Grmu imela več obiskovalcev, kot sedaj, in marsikateri kmečki sin bi postal izurjen kmetovalec in bi ne hrepenel vže s 16. letom svoje starosti po tujini, marveč bi lepo doma pri stariših poprijel se kmetije.

2. Pomanjkanje delavcev je druga naša velika težava, in tudi meščanov, saj vedno tožijo o draginji živil. Jaz pa še celo trdim, da bo draginja še večja postala, saj ni dobiti za drag denar ne hlapcev, ne dekel; vse tišči v mesta, tovarne in rudokope, kjer ima o več prostosti. — Gospodarji, kateri so imeli pred nekaj leti po tri hlapce in dve dekli, so večinoma sedaj sami in obdelujejo samo toliko, kolikor zmorejo, ostala posestva pa dajo v najem, in sicer kočarjem, katerih je če-

dalje več. Kmetije hirajo, kočarji pa, kateri čisto malo davka plačajo, se množijo leto za letom. Njihovi otroci se navadno že v mladosti razkrope po svetu, na stare dni pa povrnejo domu (včasih cele družine) navadno brez imetja v veliko nadlogo in škodo občini.

Ali bi ne bilo dobro, da bi se mladencem in tudi dekletom pred dvajsetim letom ne dovolilo iti v tujino? Ali mar ni škoda šestnajst let starega fanta ali zalega dekleta, pustiti v tujino, kjer se v najlepši mladosti večinoma vsak telesno in duševno popolnoma pokvari?

O, kolko je na ta način oškodovan kmetijski stan, kmetijski rod! Marsikateri mladenič bi bil rešen propalosti, rešen celo prezgodnje smrti, in bi postal dober kmetovalec, pošten družinski oče, nasprotno pa se privleče domu popolnoma pokvarjen, bolan in prava pokveka pri dvajsetih letih in vrhu tega še občini na glavo. Ali ni to žalostno? Ali mar nima še dosti časa po dva setem letu za tujino?

Ali bi ne bilo boljše, da bi se razvijal v prvi mladosti, oziroma v mladeniški dobi, na prostem, na zdravem zraku in ob enem starišem kaj pomagal ali pa služil pri sosedu?

3. Veliko bi še lahko navedel, a naj zadostuje to.

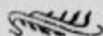
Naj mi bo dovoljeno še o starostnem zavarovanju nekoliko spregovoriti. Zavarovanje je sicer lepa reč, blag namen, le to nam ne gre v glavo, da bi mogli biti ravno kmetije najbolj prizadeti. Zavarovanje naj bi bilo prostovoljno, kdor bi hotel pristopiti, bi bilo dobro, kdor pa ne, naj pa sam zase skrbi. Delavci so po mojih mislih precej dobro preskrbljeni tudi na kmetih, saj mora delodajalec bolnega nosla prvih 28 dni na svoje stroške oskrbovati, potem pa občina in tudi celo v starosti, če se ne more sam preživljati. To je vendar lepo urejeno. Delavci pri večjih podjetjih, tovarnah itd. so zopet zavarovani proti nezgodam; kdor pa vse sproti zapravi, mu tudi zavarovanje ne bo nič pomagalo. Sploh je pa človek že od narave dolžan skrbeti za starost. Ako pomislimo, kako težko bi mali kmetovalci plačevali po eno krono mesečno od vsakega uda družine, ko dostikrat še za sol nimajo, kako veliko samostojnih bi se odtegnilo plačevanju, zakar bi morala jamčiti občina, koliko bi stalo uradovanje tega podjetja, ker bi bilo nastavljenih veliko tisočev uradnikov, kako malo ljudi preživi 65. leto in koliko bolnikov bi se oglasilo ob času košnje in žetve, pridemo do zaključka, da bi bilo te vrste zavarovanje zelo težko breme, ker davčni vijak ne pozna nikake prizaneshljivosti. Od poslancev pričakujemo, da bi naše težnje in želje uvaževali, naše prošnje podpirali ter tako pripomogli k splošnemu napredku. Geslo: Kmet delaj, plačaj in — molči! naj bi enkrat izginilo iz našega slovarja.

Sv. Križ pri Litiji.

Francišek Miklavčič.

O p o m b a. O zavarovanju smo priobčili pomisleke našega vrlega somišljenika, ker se je sam podpisal in torej pre-

vzema sam odgovornost za svoje trditve. Glede na vprašanje, kako naj se skrbi za starost, ima pač le malo somišljenikov.

Političen pregled.

DR. ŠUSTERŠIČ O POLITIČNEM POLOŽAJU.

Ob drugem zasedanju S. L. S., ki se je vršilo v ponedeljek ob veliki ndeležbi vodstvenih članov je načelnik stranke dr. Ivan Šusteršič v svojem poročilu naglašal, da se je Bienertova vlada ustanovila, ne da bi se bilo upoštevalo Jugoslovanov. Jugoslovani so izvajali posledice, stopili v opozicijo in delali, da se je ustanovila velika opozicija »Slovanska jednota«, ki šteje nad 120 članov. Iz S. L. S. je prišla prva iniciativa za osnovanje »Slovanske jednote«! Prvo izkušnjo je prestala pred Veliko nočjo. Prestala jo je sijajno. Velika večina »Slovanske jednote« je prepričana, da je prav postopala. Taka velika skupina ne more in ne sme delati desperado-politike — njena taktika mora biti pametna in zmerna. Uspehi je imela »Slov. jednota« s svojim nujnim predlogom nasproti Hohenbergerju, za katerega je dosegla absolutno večino. Pri rekrutnem kontingentu je velika večina »Slovanske jednote« glasovala zanj. To je bila najboljša poteza. Bili smo pred nevarnostjo, da se zapletemo v svetovno vojsko. V tem trenutku smo se morali pokazati močne. Če bi bil vojaški kontingent sprejet le z malo večino, bi to bilo smatralo inozemstvo za slabost, in nevarnosti bi se povečale, da se prične vojska. Vsak pameten človek mora želeči, da se ohrani mir. Okolnost, da je glasovala »Slovanska jednota« za rekrutni kontingent, je pokazala inozemstvu, da je Avstrija močna. To je pa tudi ugodno vplivalo na notranji politični položaj. Naj bi bila »Slovanska jednota« glasovala proti vojaškemu novincem, bi kričali Nemci, da so oni rešili državo. To so izprevidele tudi druge slovanske stranke, ki so glasovale za rekrute. — Podlegla je pa »Slovanska jednota« z nujnim predlogom glede na zakladne liste, kjer nismo dosegli niti navadne večine. Ves položaj je bil tak, da ni bilo mogoče, da bi bila zbornica glasovala drugače. Razpravljalo se je o tem predlogu v najneugodnejšem položaju. Pri srečni rešitvi avstro-srbske vnanje krize je »Slovanska jednota« sodelovala. Navadna laž je trditev, da je v tej krizi zmagala Nemčija. Če to trdijo nemški listi, je to umljivo, ker je to voda na nemško-nacionalni mlin. Da pa tako pišejo celo tudi slovanski listi in še celo slovenski listi, je največja neumnost. V tem vprašanju je edino zmagala Avstrija. Nemčija je bila prisiljena, da nam ostane zvesta po vsem zunanjem položaju. Nemčija je osamljena, nima drugega kot nas. Če bi bila storila drugače, bi odvrnila še Avstrijo od sebe. Zato nam je zvesta ostala. Naša diplomacija je to dobro izrabila. Ob tej krizi se je pokazalo, da sta edino za vojsko priprav-

ljeni Avstrija in Nemčija, ki sta edini državi, ki se upata in znata udariti.

Domača politika.

V kratkem zadnjem kranjskem deželnozborskem zasedanju je rešila zbornica ves po vodstvu določeni program. Deželni zbor se snide najbrže zopet jeseni. Upamo, da bo imel na razpolago za delo vsaj šest tednov. Rešiti se mora proračun in druge važne točke in potrebe.

Vesel dogodek je izid dopolnilnih volitev v vipavskem in idrijskem okraju. Brez vsakega posebnega truda je naš kandidat zmagal. Govornik omenja občinske volitve v Cirknici. Cirkniška občina je bila od nekdanj v nasprotnih rokah. Že dosedanji uspeh je pokazal, da ogromna večina stoji v taboru S. L. S.

Liberalno stranko govornik nato poziva, naj zapreči pri svojih somišljenikih po deželi razbijanje shodov S. L. S. Naloga liberalne stranke same je, da naredi red v tem oziru. To od nje zahtevamo. Če se še kdaj kaj takega zgodi, jo bomo delali odgovorno za surovosti njenih pristašev. (Živalno odobravanje.)

Prof. Jarc naglašja, kako razorana je bila češka politika v zadnjih desetih letih. — Mladočeh Mastalka je že sedaj naglašal, da naj se oprimejo pozitivne politike in naj se bolj ozirajo na Jugoslovane in njih razmere in potrebe. Ves ta preobrat pri Čelih se je izvršil le vsled vpliva »Slovanske jednote«, ki je že v tem kratkem času tako blagodejno vzgojno vplivala na Čeha, ki se bodo odslej naprej bolj zanimali za Jugoslovane. In za ta preobrat gre v prvi vrsti zasluga našima voditeljima dr. Šusteršiču in dr. Kreku. (Živalno pritrjevanje.)

ČEŠKI DEŽELNI ZBOR.

Čehi so nekoliko odnehali. Odbornik Chalupka je v seji češkega deželnega odbora stavil predlog, da deželni odbor posreduje pri vladi, da skliče deželni zbor. Neki nemški poslanec je rekel, da je za sklicanje, da pa ne vé, ali bo nemško prebivalstvo s tem zadovoljno. Dvomi tudi, ali bo zborovanje imelo kaj uspeha. Nekateri poslanci so bili celo proti sklicanju. Vendar je bil predlog sprejet.

UPOR V CARIGRADU.

Novi nemiri so se pojavili v Turčiji. Uprli so se vojaki proti mladoturkom. Po mestu je krožila kavalerija. Na tisoče vojakov je zahtevalo, da se obnove stare verske postave, ki so utemeljene po koranu in ki jih je ustava spremenila. Oblegati so pričeli sultanovo palačo. Umorili so nad 30 častnikov. Po sultanovem razglasu, po katerem je sultan sprejel odstop dosedanjih ministrov in obljubil, da se čimprej sestavi novo ministrstvo, je nastal mir v mestu. Pri tem uporju je bil umorjen pravosodni minister in ranjen mornariški minister, ušli pa so vojnega ministra. Večina mladoturških voditeljev je pobegnila v Makedonijo. Mnogo hiš in prodajaln mladoturkov je razdejanih. Uporne vojske in nahujskano druhal podpira duhovščina.

NAČRTI MLADOTURKOV.

Solunski mladoturški odbor je sporočil svojim carigradskim privržencem, da pojde z zvestim vojaštvom v Carigrad. Resno mislijo mladoturki na protiidarec. Med vojaštvom po deželi imajo mnogo pristašev. Z vojaško pomočjo upajo, da bodo zopet prišli do vlade. Govori se celo, da bodo skušali odstaviti sultana in spraviti princa Jusufa Izzedina na prestol.

MLADOTURKOM HUDA PREDE.

V Solunu so se mladoturkom izneverili lovci. Čete, ki so bile dosedaj zveste mladoturkom, so se udale. S tem so pa upi mladoturkov strti. Vojaki so zahtevali voditelja mladoturkov Mahmeda Mukhtarja, katerega je aretiral sam Izzet paša. Druhal je naskočila uredništva mladoturških listov. Mnogo mladoturških poslancev je ranjenih, nekaj so jih aretirali, drugi so pa zbežali. Voditelji upornih vojakov zahtevajo, da se razpusti mladoturški odbor.

MLADOTURŠKE ČETE KORAKAJO PROTI CARIGRADU.

Do 100 tisoč mladoturkov koraka proti Carigradu. Trgovci zapirajo svoje trgovine. Makedonija, kakor pripovedujejo, je prisegla zvestobo mladoturkom. Srbski in bolgarski prostovoljci so se vpisali v mladoturške čete. Po Makedoniji so proglasili za glavno mesto Turčije Solun. Zahtevajo, da se odstavi sultan in da se proglasi svobodomiseln republika. Iz Monastira pričakujejo tudi kakih devet tisoč vojakov. Vrhutega pa pričakujejo mladoturki pomoči tudi iz Drinopolja. V tem slučaju je meščanska vojska neizogibna in Carigrad v veliki nevarnosti. Z mladoturki drži tudi vojaštvo v Mali Aziji.

MLADOTURKI — POLITIČNA STRANKA.

Mladoturki so ustanovili svojo politično stranko, kar so že zdavnaj obljubili. Strankin odbor je osnoval svoj pravilnik in spremenil svoj politični načrt. Pravilnik obsega 17 členov. Najvažnejše določbe so, da se mora razmerje med vlado in stranko ravnati po ustavnih zakonih, da ne sme nihče iz stranke brez dovoljenja večine sprejeti ministrske časti in da se ne sme noben član odbora vtikati v vladne posle. — Najvažnejše točke političnega načrta so: sultan ne sme pošiljati v prognanstvo. Šolski pouk je svoboden in enoten za vse državljane, prvi pouk se vrši v jeziku dotičnega naroda, h kateremu pripada učenec, učni jezik na srednjih in visokih šolah je turški; vera je svobodna; predpravice raznih ver ostanejo še dalje v veljavi.

STAROTURKI NA VRHU.

Sultan namerava razpustiti parlament. Najbrže se spremeni tudi ustava. Vojaki, pristaši staroturkov, so na cesti ustrelili dva častnika mladoturka. 15. t. m. se je vršila tajna seja zbornice poslancev. Sprejeli so odstop predsednikov in podpredsednikov. V javni seji, ki je sledila tajni, so določili besedilo proglasa na-

rodu, ki pravi, da vojaštvo zasluži pohvalo in zatrjuje, da je parlament vse priobčene pritožbe takoj sprejel in da bo skušal odpraviti nedostatke. Proglas poziva vojaštvo in narod na mir.

MLADOTURŠKA VOJSKA KORAKA PROTI CARIGRADU.

Enver-bej vodi čete.

Solun, 19. aprila. Pri velikanskem shodu, na katerem so govorniki strastno napadali sultana, češ, da je on povzročil punt v armadi, da uniči Mladoturke ter ukine ustavo, je množica navdušeno sklenila, da koraka vse makedonsko vojaštvo proti Carigradu in porazi Staroturke. Nastopili so tudi albanski, bolgarski in grški govorniki, ki so povdarjali, da je zdaj treba pozabiti na vse, kar loči, in zasledovati en sam cilj.

STRAŠNO KLANJE V CARIGRADU.

Carigrad, 19. aprila. Staroturki so tu umorili 200 gojencev vojne šole in vse častnike gardnega kavalerijskega polka. Armenci so na strani Mladoturkov in so vsled tega, ker so Staroturki v Adani 400 Armencev poklali, silno razburjeni. Carigradsko prebivalstvo se boji bombnih atentatov. — O umoru častnikov gardnega kavalerijskega polka se poroča: Vojniki, katere so vodili hodže, dahovniki, so vseh 30 častnikov peljali na dvorišče in od njih zahtevali, da prisežejo na šeriatsko postavo. Ker častniki niso hoteli, so jih kakor pse s puškami pobili. Razburjenje zaradi teh grozot je splošno.

RUSI SE GIBLJEJO.

Carigrad, 19. aprila. Rusko črnomorsko vojno brodovje (8 ladij) križari v oddaljenosti 2 ur pred vhomom v Bospor.

RUSIJA S POMOČJO ANGLIJE IN FRANCIJE IZSILI PREHOD SKOZI DARDANELE.

Dunaj, 19. aprila. Anglija in Francija so se dogovorile, da napravijo skupno brodovno akcijo za varstvo Evropecev v Turčiji. Sklenile so zato, da Rusija izsili prehod skozi Dardanele, ker itak ni pričakovati, da bi Turčija to mogla preprečiti. Angleška eskadra priplove kmalu v Pirej, koder počaka francoske in eventualno ruske ladje. Anglija hoče na ta način odškodovati Rusijo za njen poraz v aneksijski zadevi. Avstrija se temu dejstvu ne bo upirala, ker je baron Aehrenthal Izvoltskemu že v Buhlavi obljubil, da se odprtu Bospora ne bo uprl. Upirala se je dozdej temu le Anglija, ki pa je zdaj drugih misli, ker so Mladoturki njeni prijatelji, propadli.

KONCENTRACIJA MLADOTURŠKIH ČET.

Solun, 19. aprila. Mladoturške čete iz Soluna in Drinopolja so se združile in stoje v bližini San Stefana. Navdušenje med mladoturki je velikansko.

Carigrad, 19. aprila. Tu so pripravljene odnehati. V Čataldži je koncentriranih 50.000 mladoturških vojakov ter v naj-

krajšem času prično korakati proti Carigradu. V Carigradu proti temu še ni nič pripravljenega. Mladoturki hočejo prisiliti sultana, da se odpove prestolu. Šef generalnega štaba je prišel v Čataldžo, da pregovori mladoturške vojake, a zaman. Nato se je šef generalnega štaba sam pridružil mladoturkom. V sultanovi palači v Carigradu vlada nepopisen strah. Politični umori se vedno bolj množijo. Nad 220 mladoturških častnikov je umorjenih. Mladoturški odbor izjavlja, da mora sultan priznati mladoturški program, ali se pa odpovedati prestolu. V bližnjih dneh pričakujejo padeč vlade.

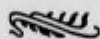
MLADOTURKI ZAHTEVAJO SULTANOVO GLAVO.

Solun, 19. aprila. Ko je neka deputacija prišla k mladoturškim vojakom, da jih pregovori, vprašali so jo mladoturški vojniki, ali je prinesla seboj sultanovo glavo. Le pod tem pogojem bi bilo mogoče z njo govoriti. Mladoturški vojniki so prisilili deputacijo, da se je morala vrniti.

TURKI KOLJEJO KRISTJANE. EVROPECI V MALI AZIJI V NEVARNOSTI.

Carigrad, 19. aprila. V vilajetu Adani v Mali Aziji se nadaljujejo klanja. Turki so poklali vse moške Armence. Ena nemška in ena italijanska ladja sta odplovi proti Mersini. Tudi ostale velevlasti pošljejo svoje ladje.

Dunaj, 20. aprila. Najnovejša brzjavka iz Carigrada javlja, da se je sultan po dolgem obotavljanju včeraj ob pol 10. uri zvečer odločil odpovedati se prestolu pod pogojem, da mu je življenje ohranjeno. Njegovo odpoved in nastop novega sultana Rešada uradno jutri proglašajo. Novi sultan prihaja na čelu solunskih čet v Carigrad.

ELISTER.

Zadnji dnevi Jeruzalema.

(LUCIJ FLAV.)

Zgodovinski roman. — Spsal J. Spillmann D. J

(Dalje.)

OSMO POGlavJE.

Zopet v Berenikini palači.

Akvilova ladja »Zvezda iz Jakoba« je srečno priplula v cezarejsko пристanišče. Že s krova kaže tkalec šotorov Luciju ono hišo, v kateri je sv. Peter krstil prvega pogana, stotnika Kornelija. »Tamkaj,« mu kaže z roko, »je moje stalno bivališče, kadar pridem v Cezarejo. Vsak kristjan najde ondi prenočišče. Ob nedeljah se zbiramo tam tudi k službi božji. Greš li z menoj tjakaj?«

»Najprej se moram javiti vrhovnemu poveljniku,« odgovori Lucij. »Sicer te pa zagotovim, da pridem vsako nedeljo, če bom le utegnil.«

Medtem se je usidrala ladja ob dolgem kamenitem nasipu, ki moli daleč v morje in tvori na eni strani obalo prista-

nišča. Pred bližnjim skladiščem stoji ravnokar stari Jona. Takoj prvi hip spozna Lucij visoko in sloko postavo z rdečimi lasmi in se obenem spomni, da je videl pri svojem odhodu iz Cezareje pri njem malega Benjamina. Zato ga prijazno pozdravi ter vpraša po dečku in njegovem očetu.

Sprva gleda Jud vljudnega Rimljana precej nezaupno; ko pa spozna tribuna, postane takoj bolj zgovoren in reče: »Ala, ti si oni tribun, ki je takrat pripeljal dečka iz Jeruzalema. Gospod, sin rabiya Sadoka je bil kakor divje žrebe, katerega ne ukroti ne uzda in ne vajeti; sramota, da ga je učeni rabi tako slabo vzgojil! Hotel sem popraviti, kar bi se še dalo, in ga strahoval po besedah Gospodovih. Pa kaj mi stori ta nepridiprav? Pobegnil mi je, najprej v hišo one Izabele Berenike, potem pa bogve kam. Gospod ga bo tepel za vso jezo, kar sem jo moral požreti zaradi njega. Najbrž jo je popihal v Jeruzalem k svoji sestri; kajti od onega dne, ko se je vrnil rabi jev sel brez nje iz glavnega mesta, nisem mogel dečka več krotiti. Morda je neubogljivcu kazen že za petami.«

»Torej je hčerka rabi jeva še vedno v Jeruzalemu?« vpraša Lucij.

»Kolikor jaz vem, še,« zamrmra Jona.

»Kaj pa oče? Ne veš, kje je rabi?«

Rdečelasec zmaje z rameni, rekoč: »Mož mi ni več mar. Skrb, katero sem imel z njegovim neotesanim sinom, mi je poplačal z nehvaležnostjo in me vrhutega obdolžil, da je bila sinova razposajenost posledica moje strogosti, dasiravno sem do pičice izpolnjeval besede Gospodove. Nedavno sem videl moža v našem mestu. Nemara se je medtem tudi on spravil v Jeruzalem. Rimljani pustijo vsakogar v mesto, ven pa nikogar. Ali pa je v Antiohiji po svojih opravkih. No, zdaj sem ti povedal več, kakor navadno povem Rimljanu. Povej mi rajši, odkod je prišla ta ladja in kakšno blago se nahaja v njej — najbrž žito za vojaštvo?«

»Ne, tkanina za táborske šotore iz Rima!«

»O, izdelek Akvile, Nazarenca?« se razjezi Jona in pljune predse, da pokaže svoj stud nad kristjani. »Ali ga ni sram podpirati sovražnikov svojega ljudstva z vojnim blagom? Sicer se pa vidi, da si Vespazijan pred zimo ne namerava osvoboditi svetega mesta!«

»Precej drzno govoriš napram Rimljanu!« odgovarja Lucij. »Glej, da česa ne izkupiš s svojim nebrzdanim jezikom! Akvila mi je znan kot poštenjak, ki nima razloga odrekati Rimljanom v pravični vojski svoje podpore. Prav dozdeva se mi, da si tudi ti poslal svoje ladje v Egipt po žito za naše legije.«

»Prav imaš, Rimljan, premalo krotim svoj jezik. Gorečnost Gospodova, s katero sem ravnokar šibal tega Nazarenca, me je zavedla predaleč. Pozabi moje besede in ločiva se v miru!« S temi lokavimi besedami prekriža Jud svoje roke na prsih, se prikloni in odide.

Lucij si zdaj nadene vojaško opravo, pa ne one dragocene, katero mu je bila

podarila Berenika in pozneje Tigelin uropal, ampak novo, katero mu je kupil Akvila. Ta je mnogo preprostejša, vendar se kaj lepo podaja moški postavi tribunovi, in vojaki, ki ga spotoma srečujejo, gledajo presenečeni in začudeni za njim. »Sam vojni bog bi ne znal nastopati tako po vojaško kakor ta tribun,« pripomni nekaj častnikov.

Lucij je poizvedel, da najde Vespazijana v Berenikini palači. Ko hiti t'akaj, ga izpreletavajo najrazličnejša čuvstva. Ali bi se javil kraljici ali ne? Gotovo, to zahteva že olika; pa poprej stopi k poveljniku. Toda kaj naj poreče Bereniki? O vsem tem je že razmišljal na morju: pove ji, da ne veruje sleparski vedeževalki; da je kristjan in mora razdreti ono poročno obljubo, katero ji je dal pod neizvršljivimi pogoji.

Ali bil je rešen te mučne zadrege. Pred vhomom v palačo zagleda Evpolema. Na prvi hip spozna dvornik došlega tribuna, naježi svoje obrvi in prične zbadati s strupenim glasom: »Glej, glej! Tako naglo iz Rima? Kaj, da smo tako malo čuli o tvojih sijajnih uspehih zoper Gesija Floro, katere nam je obetala tvoja zgovornost? Oni poštenjakovič menda zdaj prav mirno uživa svoj rop nekje v Spodnji Italiji! Hm, tudi sicer nisem slišal o tebi kaj takega, kar bi bilo v čast moji kraljici. Krožile so celo neke govornice o tvojem zaporu, katerega si baje moral predsedeti iz ne posebno lepih razlogov. No, pa o tem ne maram govoriti. Vendar bi ne bilo moji gospé všeč, ako bi se ti vsiljeval v njeno bližino!«

»Mar mi je zdaj kraljica!« odgovori Lucij, katerega so pikre besede nekaj tako priliznjene dvorjana precej razburile. »Zglasiti se moram najprej pri Vespazijanu, in šele potem naznanim kraljici svoj prihod. Če me ne mara sprejeti, je njena stvar; vsiljeval se ji ne bom. Če pa trdiš ali vsaj namigavaš, da so me zaprli iz ne posebno lepih razlogov, te pozivljam, da se natančneje izraziš. Torej kakšni so tisti razlogi?«

»O, ti bi rad strahoval kraljičinega uradnika v njeni lastni hiši? Ali ni nikogar blizu, da me varuje tega pritepenca? He, straža, na pomoč kraljičinemu dvorniku!« krikne strahopetnež, katerega je prestrašil tribunov odločni nastop.

»Nihče ti ne skrivi lasu; samo odgovora in jasnih besed zahtevam!« odgovarja Lucij.

Toda Evpolem ga že toži načelniku straže, rekoč: »Grozil mi je! Le poglej njegove srdite oči! Razžalil je mene in kraljico!«

»Tovariš, upam, da boš mirneje govoril, kakor ta razkačeni blebetač!«

»Zdaj si slišal, kako me žali: kraljičinega dvornika imenuje blebetač!« vpije Evpolem, krog katerega se je zbrala cela gruča sužnjevi in vojakov.

»Obžalujem, da mi je ušla nepremišljena beseda; vendar še vedno odločno zahtevam, da imenuješ one nečastne razloge, zaradi katerih sem baje sedel v ječo,« nadaljuje tribun.

»Prav, če že moraš vedeti: ker si postal pristaš one podle in brezbožne stran-

ke kristjanov, zato so te v Rimu vtaknili v ječo poleg navadne drhali — pa utaji, če moreš!«

Lucij prebledi. Evpolem mu je zabrusil težko in nevarno obtožbo kar naravnost v obraz. Lahko bi mu odgovoril, da to ni res in da je bil pahnen v ječo le zato, ker je branil svojo sestro. Ali spoznal je, da je prišla ura, ko je treba zaradi krščanskega imena tudi trpeti, in zato odgovori pogumno:

»Da! Bil sem poleg nekega kristjana v ječi in sem tudi sam kristjan!«

»Čujte, čujte!« se zgražajo sužnji in vojaki. »Kolikaj sramota! In celo tribun!«

»Pa ima vsaj pogum, moško braniti svoje prepričanje!« pripomni načelnik straže. »Toda zdaj si naš ujetnik, in stvar takoj naznanim poslaniku! Izročiti mi moraš svoj meč! Pojdiva!«

Ko stopa Lucij za častnikom, se uda popolnoma v svojo usodo. Sicer o Vespazijanu ni nikdar čul kakih posebnih krutosti; toda bil je pristen Rimljan in zelo naklonjen poganskemu bogočastju. Če torej duhovniki rimskih malikov zapazijo v drobovju daritvenih živali ali na letanju ptic kako izredno znamenje in izjavijo poveljniku, da se bogovi srdijo zaradi krščanskega tribuna, potem je njegovo življenje vsak trenutek v smrtni nevarnosti. Vespazijanov sin Tit, katerega bi Lucij po vsi pravici lahko imenoval svojega nekdanjega prijatelja, bi nemara res zinil zanj nekaj prijaznih besedi; ali stari Vespazijan bi rajši ustregel sleparskim vedeževalcem, kakor prošnji svojega sina. Tako gleda tribun smrti v oči; še enkrat daruje Bogu svoje življenje, potem pa mirno pričakuje svoje usode.

Medtem je že izvedela kraljica po Evpolemu Lucijev prihod in njegov spor z dvornikom. »Ta nesramnež,« sklepa razburjeni lizun svoje pripovedovanje, »me je imenoval blebetača! Ali pri tej priči sem mu dostojno odvrnil; priznati mi je moral slednjič, da je pristaš one verske novotarije in, milostna kraljica, nikdar več ne bo nadlegoval tvoje vzvišene osebe. Načelnik straže ga je že odgnal v zapor!«

»Tako nespametnega ravnanja pač ne morem pohvaliti,« odgovarja Berenika. »Saj veš, kako sovražim vsako razprtijo! In kaj bo posledica vajinega besedičenja? Po vsej palači, po vsem mestu in po vsem rimskem taboru bodo brusili jezike nad tem tribunom, mojim nekdanjim varovancem. Drugače je prav čeden človek, in svoje pričkanje bi bila lahko vidva poravnala z malimi prijaznimi besedami. Pojdi zdaj ter mi pokličiš sužnico! Vsak trenutek pričakujem Tita; v naglici mi mora deklica še nekoliko uravnati lase!«

Sužnica vstopi ter prične svoje opravilo. Najprej popravlja nežno zaokrožene laske vrhu čela. Nato kane na njeno kodravo glavico nekaj kapljic dragocenega olja in ji preveže temne lase z rdečim svilnatim trakom. Kraljica se pazljivo ogleda v srebrnem zrcalu in je videti zadovoljna z vtisom svojih umetno nališpanih las. »Tako! Stopi tja v kot ter me natanko oglej! Je vse v redu?«

»O kraljica, pazi, da te ne vidi Juno ali kaka druga boginja! Zavidala bi te zaradi tvoje lepote, in nevarna je zavist nebeščanov!« vzklikne deklica in sklene svoje roke proti nebu.

»Mačica priliznjena! Pojdi in sporoči poslaniku Titu, da lahko takoj vstopi!«

Čez nekaj trenutkov stopi pričakovani poslanik pred Bereniko.

Tit je lepe, moške zuhanjosti, polne kipečega življenja, star kakih trideset let. Kreпки udje in široke prsi pričajo, da se je marljivo uril in jačil v bojnih šolah; glava, katero dičijo čvrsti kodri, je morda v primeri s srednjevisoko postavo nekoliko preobilna. Značilni rimski podbradek, trdno sklenjene ustnice, upognjen nos in široko čelo govorijo o nenavadni odločnosti, drznosti in delavnosti, dočim odseva iz velikih in temnih oči hladna, a ponosna duša. Lahko pa šincjo iz njih gorkejši žarki, in s takšnim pozdravlja zdaj dražestno kraljico na njenem divanu.

»Pri vseh boginjah!« vzklikne mladi poslanik z blagodonečim glasom, »vsak dan si krasnejša, milostna kraljica! Skoro bi trdil, da te je opasala Afroditina s svojim pasom in te napojila čarovnica Kirka s pijačo večne mladosti!«

»Sedi semkaj na divan, dragi Tit,« mu odgovarja ona. »Če se ti res zdim lepša, je to samo odsev sreče, katero čutim v svojem srcu, odkar vem, da so večni bogovi milostno združili najino usodo!«

»Res! Čudovite prikazni, katere sva zrla pri vedeževalki Kirki, so me docela prepričale o najini bodoči združitvi. Prav hvaležen sem bogovom, da so mi obljubili za življenje tako dražestno tovarišico.«

»Čemu govoriš tako hladno? Morda celo dvomiš o tem?«

»Tudi bogovi se morajo ukloniti svoji neizprosni usodi,« se opravičuje Tit, »in če se zbuja v meni kak dvom, prihaja od tod, ker sva se morda motila o pravem pomenu Kirkinih besedi. In, pri Jupitru, kaj hujšega, kakor je to, me ne more zadeti v življenju; nositi cesarsko krono, zraven pa izgubiti tebe — ne vem, kako bi prenesel ta udarec!«

»Toda midva ne doživiva te prevarre!« odgovori kraljica odločno ter opazuje sijaj in blek dragocenih biserov, s katerimi je posut njen šapelj.

»Ali je nisi že sama doživela?« vpraša Tit skoraj pikro.

»Lej, nekdo ti je stvar izblebetal! Gotovo misliš tribuna Lucija Flava! Oh, ta čenčavi Evpolem!« plane Berenika pokonci in izpusti dragoceni šapelj, s katerim se je poigravala. »Na lastna ušesa sem ti mislila povedati oni dogodek; to je bil moj trdni sklep, ko sem čula, da se je vrnil tribun! Tako resnično, kakor gotovo stojim tukaj pred teboj!«

In zdaj mu pripoveduje Berenika ono »smešno prevaro«; tako namreč imenuje svoje nekdanje razmerje s tribunom Lucijem. »Sam moraš priznati, dragi Tit, da me je krasna postava tribunova, barva njegovih las in podobnost njegovega imena — kako lahko se zamenja Flav s Flavijem — kaj lahko zapeljala v zmoto. Toda zdaj je izključen vsak dvom, saj si vi-

del na svoje oči, da je bilo zapisano tvoje ime Flavij z ognjenimi črkami.*

»Prav ti dam, ljuba Berenika!« odgovori Tit in ji poda šapelj, kateri ji je padel iz rok.

Poslanik rad prizna, da mu je Lucij Flav razen po barvitosti oči in nekoliko vitkejši rasti res zelo podoben in so ju nekaj kot dečka večkrat zamenjavali. Da je dober človek, zvestega in poštenega srca. Rad bi mu bil izročil prvo kohorto dvanajste legije, ker je pogumen in srčen vojščak, ali nespametnik si je sam preprečil to odlikovanje, ko se je vrgel v naročje oni pristuden družbi kristjanov. »Zmerom sem opazoval na njem neko sanna'avost; najbrž jo je podedoval od svoje grške matere, kajti Rimljani nismo taki,« sklepa Tit svojo sodbo o Luciju. »Že kot deček ni maral videti, če so bičali sužnje do smrti, in vendar mora biti pristen Rimljan trd in neupogljiv kakor jeklo! Zdaj ga njegova vihravost lahko stane glavo, če moj oče strogo sodi njegov odpad od rimskih bogov!«

Kraljica strepeta, vendar ne zine prijazne besede za moža, kateremu se je nekoč tako dobrikala. Iskala je pač tudi v njem le samo sebe!

Potem pripoveduje Tit, da ga oče najbrž pošlje v Rim, da pozdravi novega cesarja, katerega pričakujejo na jesen iz Španije. Takoj pripomni Berenika, da bo skušala odposlati k slovesnemu sprejemu v glavnem mestu tudi svojega brata Agripo. Nato mu prigovarja s strastnim ognjem, naj spretno izrabi lepo priliko in si utrdi tla za svoj bodoči prestol. »Galba je star in ne bo dolgo nosil cesarske krone. Dobrikaj se mu, morda imenuje tebe ali tvojega očeta za sovladarja in prestolonaslednika! Ne štedi novcev pri senatorjih in pretorijancih! Zlate stopnice do prestola so najbolj varne in častne! Žal, da tvoj oče, drugače izvrsten mož, nekoliko skopari z denarjem!«

Tit ji mora priznati, da so ti njeni načrti zelo modri in bistri. »Ta ženska je kakor nalašč rojena za prestol,« si misli v svojem srcu, ko zapušča njeno sobano.

Komaj odide poslanik, izgine s kraljice na mah vsa veselost, katero je hlinila ves čas napram njemu. Srdito nagubanči čelo in glasno zaploska z rokami. »Takoj naj pride Evpolem!« zavpije sužnici s tako osornim glasom, da strepeta deklica po vsemu životu.

Čez nekaj minut stopi dvornik iz kraljičine sobane s prisiljenim smehom na ustnicah; vendar ne more sužnici utajiti svoje razburjenosti. Radovednica je prisluškovala ob vratih in z velikim zadovoljstvom čula celo kopico naslovov, s katerimi je obsula Berenika njenega predstojnika. Zapretia mu je, da ga zapre zaradi njegove blebetavosti in opravičljivosti na samotnem gradu Mahezantu, če še kdaj izda javnosti, zlasti poslaniku Titu Flaviju, kako tajnost iz njenega zasebnega življenja.

»Seveda, zdaj zopet leta za tem poslanikom,« si misli deklica, ki je dobro umela neprijetni položaj, v katerega je Evpolem spravil svojo gospo s svojim marijivim jezikom, »misli, da ga ima že na vrvi. In vendar je bil Lucij mnogo lepši in plemenitejši mož, kakor ta vsilivec! Takoj moram sporočiti Druzilini služkinji, da se je vrnil tribun iz Rima in ga je dal Evpolem kot kristjana zapreti! Obedve živita tako sami zase, da bi morebiti celo leto ničesar ne izvedeli o teli menininih novicah!«

(Daje.)

Razgled po domovini.

Drugo zasedanje S. L. S. se je v ponedeljek izvršilo po napovedanem sporodu med splošnim zanimanjem mnogoštevilnih udeležencev. V političnem pregledu prinašamo poročilo dr. Šusteršiča, v »Narodnem gospodarstvu« poslanca Povšeta o novem zakonu živinskih kužnih bolezni. V prihodnjih številkah prinesemo še druge stvari, ki bodo zanimala naše bralce.

Starostno zavarovanje kmečkega stanu, spisal in založil profesor dr. J. E. Krek. Cena za vsak posamezen izvod 20 vinarjev, za 20 izvodov skupaj 3 K 50 v., za 50 izvodov skupaj 8 K, za 100 izvodov 15 K s poštnino vred. Razpošiljanje in razprodajo te knjižice je iz prijaznosti prevzela Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Kdor želi sprejeti en sam izvod, naj ga naroči po dopisnici od Katoliške Bukvarne v Ljubljani. Bukvarna bo knjižici priložila položnico, po kateri pošlje naročnik poštne prosto denar, da mu ne narastejo nobeni drugi stroški. Kdor pa naroči v pismu, naj pa priloži znesek 20 vinarjev v poštinih znamkah, da ne bo treba malega zneska posebej pošiljati. — Kdor pa naroči več izvodov, naj pošlje denar na vsak način naprej, ker se mu le v tem slučaju pošljejo knjižice poštne prosto. Ker ta brošura jako temeljito in poljudno pojasnjuje starostno zavarovanje kmečkega stanu, je želeli, da se čim bolj razširi med našim kmečkim ljudstvom.

Deželnozborske volitve na Štajerskem se bližajo. »Kmečka Zveza« je na velikonočni ponedeljek postavila svoje kandidate, katere tu priobčujemo. Splošna skupina. 1. V sodnih okrajih: Maribor, Sv. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer, Ormož, Ptuj, Slovenska Bistrica, Konjice, Rogatec: **dr. Anton Korošec**, državni po-

slanec, Maribor. — 2. V sodnih okrajih: Celje, Vranksko, Gornjigrad, Šoštanj, Slovenjgradec, Marenberg, Laško Šmarje, Sevnica, Brežice, Kozje: **Franc Pišek**, državni poslanec, Hotinjavas. — Skupina kmečkih občin. 1. V sodnih okrajih: Maribor: Maribor, Sv. Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer: **Franc Robič**, deželni odbornik, Gradec: **Ivan Roškar**, državni poslanec, Malna. — 2. V sodnih okrajih: Ptuj, Ormož: **Anton Meško**, župan, Lahonci, **Josip Ozmeč**, župnik, Št. Lovrenc na Dravskem polju. — 3. V sodnih okrajih: Marenberg, Slovenjgradec, Šoštanj: **dr. Karl Verstovšek**, profesor, Maribor. — 4. V sodnih okrajih: Celje, Laško, Vranksko, Gornjigrad: **dr. Ivan Benkovič**, državni poslanec, Brežice. **Alojz Terjav**, kmet, Št. Peter v Sav. dolini. — 5. V sodnih okrajih: Šmarje, Rogatec: **Jakob Vrečko**, kmet, Ponikva. — V sodnih okrajih: Kozje, Sevnica, Brežice: **dr. Franc Jančič**, zdravnik, Kozje. Te može so si postavili štajarski kmetje kot svoje bodoče zastopnike v deželnem zboru. Imena nam pričajo, da bodo ti možje stali vedno na braniku za ljudske pravice, vedno neomajano branili koristi kmečkega ljudstva. Zato pa na delo, da zmagojo gori imenovani. Živela »S. K. Z.« in nje kandidati! Štajarski mladeniči, vsi na delo za te može in zmaga bo sijajna na celi črti. Liberalci so postavili za kandidate može, ki še niso nikdar ganili niti prsta za kmečke koristi. Ne pustimo se komandirati celjskim liberalnim dohtarjem!

Vinska trta na Dolenjskem je letos prav povoljno prezimila, ker je jeseni dobro zlesnela in ni bilo pozebe. Glavno, prvotno delo v vinogradih je do malega že dovršeno. Če ne bo spomladnega mra-

za, ki bi ničil mlado zelenje, je tudi letos pričakovati dobre vinske letine. — Ljudje imajo še prav mnogo izbornega vina po nizki ceni na prodaj, pa ga ne morejo spečat v denar, ker se vinski kupci le redkokdaj na Dolenjskem oglasijo.

Nenavadno učinkovanje strele. Vihar s točo so imeli v Vojniku in okolici. Tudi treskalo je vmes. Strela je udarila v neko gospodarsko poslopje, ne da bi užgala. Popeljala se je tudi po državnih žicah in je poškodovala med Vojnikom in Škofjo vasjo v razdalji dveh kilometrov brzojavne droge in mestoma vrgla žičevje raz njih.

Duhovske spremembe med štajarsko duhovščino. Č. g. Evald Vračko, kaplan v Jarenini, je dobil župnijo Št. Ilj v Slov. goricah, č. g. Marko Žičkar, kaplan v Konjicah, župnijo Sv. Jernej pri Ločah, in Jožef Panič, kaplan v Vuzenici, župnijo sv. Anton na Pohorju. Župnije bodo nastopili 1. maja.

Novomašnika. G. Huth Rafael, rodom od Sv. Ožbalt pri Slov. gradu, je končal v Turinu svoje študije in opravil na belo nedeljo na Rakovniku svojo prvo sveto mašo. Slavnosten govor je imel veleč. g. kanonik Fettich - Frankheim. — V Černičah na Primorskem bo 25. t. m. pel novo mašo g. Leopold Cigoj.

Š Brinar kandidat. Iz Gotovelj na Štajerskem se nam piše: Naš nadučitelj bi bil zelo rad poslanec. Oklenil se je v to svrhu generalnega štaba Narodne stranke, katera mu naj poskrbi sedež v deželnem zboru. Ta mu je zelo rad ustregel, in tako ima sedaj tudi v Gotovljah kandidata. Izbral si je gospod Brinar splošno kurijo, kjer bo nastopil proti Pišekju. Kako ste čudni! Ali menite, da ljud-

sivo ne ve, kdo ima srce za njega in kdo mu je že kaj koristil. G. Pišek je doslej in bo tudi poslej vedno odločno stal na braniku za ljudske pravice; pritrldijo nam te njegovi soobčani, njegovi volivci in vsi tisti, ki ga poznajo. Kaj pa je storil g. Brinar? Dozdaj nič, sedaj nič, pa tudi v prihodnje ne bo nič. Zato pa vsi volivci splošne skupine Celje-Brežice-Slovenjgradec, dne 7. maja napišite na glasovnice: Fran Pišek, državni poslanec, Orehovavas. — Vi kranjski kmetje ste že parkrat porazili pri volitvah liberalne učitelje, ker jih predbro poznate. Prepričani smo, da bodo naši štajerski katoliški kmetje isto usodo pripravili učitelju Brinarju.

Leskovec pri Ptujju. Tukaj je umrl dne 7. t. m. č. g. kaplan Anton Novak po kratki bolezni na pljučnem vnetju. Pogreb je bil na Veliki petek ob 11. uri dopoldne. Rajni je bil šele 37 let star. N. p. v m.!

Vodovodi. Deželni odbor je oddal dela za napravo vodovodov za Senožče (Lončarič), Zapoge (Zupančič-Štembov), Vrh pri Ložu (Lončarič), Goče (Lončarič), Črni vrh pri Logatcu (Lachnik). Z deli se takoj prične. Cela vrsta vodovodov se pripravljajo in pride v kratkem do izvršitve. Občine se opozarjajo, da naj ne dajejo delat načrtov privatnim podjetnikom, ker bi si utegnile na ta način nakopati nepotrebnih stroškov. Načrti se izvršujejo po deželnem stavbnem uradu, in ko so projekti popolnoma v redu, prevzame deželni odbor njih izvršitev in preskrbi državne in deželne prispevke.

Socialni demokrati ustavili cerkveni pogreb. Na Veliko noč popoldne se je vršil v Soikani pogreb pokojnega Antona Batistič, ki se je nekda prišteval stranki socialnih demokratov. Socialni demokrati so vstopili s svojim znamenjem za križem pred duhovščino. Opozorjeni so bili, naj se uvrstijo za ravnijo, — a so se zoperstavili. Prosil jih je tudi oče pokojnikov, naj se umaknejo, in celo redarjem so se zoperstavili. Vztrajali so na svojem mestu, tako da je bila duhovščina prisiljena umakniti se. Pogreb se je moral vršiti šele drugi dan.

Ceste. Preložitve ceste Čermošnjice-Srednja vas se izvrši v kratkem in je delo že oddano podjetniku Lončariču. Cestarem je imenovan Peter Fugina.

V zdravstveni zastop postojnski je menoval deželni odbor Ivana Šabca v imenu za svojega zastopnika.

Žagarjev avtomobil je dvignil že mnogo prahu po cerkniški in ložki dolini. Deželni odbor je sklenil, da deželno cesto do Rakeka čez Cerknico, Grahovo in Lož do hrvaške meje prepove za avtomobilno vožnjo. Žagar je napovedal, da se pritoži na državno sodišče zaradi kompetence.

Maščevalnost liberalcev. Iz Koroškega St. Vida se piše: Kako nizkotno se poznajo maščevati nemški nacionalci, je pokazala obravnava pri tukajšnji sodnji dne 1. aprila. Dne 18. marca so imeli nacionalci volivno zborovanje. Pri tem je bil tudi katehet Seywald, ki je ugovarjal v krščansko-socialnem smislu nacionalnim govornikom, zlasti pa Lemišu. Nastopil je tudi sam kot govornik, a vzeli so mu takoj

besedo in so ga s silo pahnili iz zborovanja. Ker so se pa čutili blamirane, naznačili so ga državnemu pravdnistvu, češ, da je motil volivno zborovanje. No, sodnik Ohrfandl ga je moral seveda oprostiti. Državni pravdnik je vložil pritožbo. Bo pač po dveh blamažah še jedna. — To pa še nemškim zagrizencem ne zadostuje. Uprizorili so proti Seywaldu bojkot. Odpovedalo se mu je stanovanje in jed v gostilni. Po vsem St. Vidu ni sedaj gostilne, kjer bi dobil jedi in nikjer ne najde šobe za stanovanje. Zbesnelost ultra-nemških nadutežev presega že vse meje! Tu se enkrat vidi, kako mora svoji veri zvest duhovnik na Koroškem trpeti!

Socialno-demokratska poštenost. Vneti agitator »sodrug« Czermak je bil obsojen pri c. kr. okrajnem sodišču v Brnu na dva meseca ječe. Ni nam znano, ali se je šlo za »kaso« ali za kak drug denar. Vendar priobčimo slučaj, da se spozna pristaše, oziroma sodruga »najbolj poštene« stranke. — In zopet eden. Leta 1895., dne 18. junija je izginil blagajnik društva »Deutscher Holzarbeiter-Verband« »sam Bog vé kam, njega in sodruga pa ni sram«. Za njim so ostali žalujoči delavci. Tudi mi jim izrekamo, sicer pozno, sožalje in upamo, da so se že davno spametovali in zapustili delavstvo o(ne)srečujočo stranko rdečkarjev.

Nazadovanje socia ne demokracije. Delavsko ljudstvo čimdalje bolj spoznava, da je soc. demokratje vodijo samo za nos, zato je po mnogih krajih začelo zapuščati socialistični rudeči tabor. Prav posebno je nazadovala organizacija rudarjev. Leta 1907 so imeli rudečkarji organizovanih 21.304 delavce, letošnje leto samo še 12.551. Izgubili so torej celih devet tisoč članov. Naraslo je pa število krščanskih rudokopov. Prepričani smo, da se bodo tudi našim slovenskim rudarjem polagoma odprle oči, da bodo spoznali, da jih soc. demokracija samo izkorišča in da so njihovi pravi prijatelji v resnici le krščansko - socialni voditelji in ne kapitalistovski židje.

V Šenčurju pri Kranju se je vršil na belo nedeljo izborna obiskana mladeniški shod. Sv. mašo je bral veleč. g. kanonik Šiška, ki je imel tudi spodbuden cerkven govori. Na popoldanskem shodu so govorili Podlesnik, dr. Lenard, Terseglav in Jeločnik. Navdušenje je bilo vsesplošno.

Liberalci pobijajo okna. Liberalci nvidevajo, da jim vedno bolj zmanjkuje tal pod nogami, zato so se začeli nad slovenskim krščanskim ljudstvom maščevati. V to svrhu se poslužujejo kamenov. Začeli so pobijati okna po hišah naših somišljenikov. Pretekli teden so pobijali okna v »Delavskem domu« na Jesenicah ter v St. Vidu nad Ljubljano v Cebavovi dvorani, kjer ima svoje prostore telovadni odsek »Čitalnice« in v knezoškofijskem zavodu. Šentviške liberalčke je že zasačilo orožništvo in jih oddalo v zasluženi prostor, kjer jedo ričet. Tudi kamenje ne bo podaljšalo liberalizmu življenja.

Iz Starega Kota smo dobili dopis, v katerem pripoveduje dopisnik o velikem snegu, ki je zapadel, da ni bilo nekaterim

niti mogoče priti do farne cerkve. Pota so slaba, zato prosijo občani, da bi se prizadeti gospodje ozrli nanje.

Listnica uredništva. Iz Muljave pri Krki smo prejeli daljši dopis o preložitvi ceste. Dotični dopis je pravna zadeva in spada bolj na deželni odbor, nego v »Domojuba«. Zato svetujemo gospodu dopisniku, da se obrne naravnost na deželni odbor, kjer bo dobil potrebno pojasnilo.

Za župnega upravitelja v Divači je imenovan čast. gospod Aleksander Martelanec, dosedaj duhovni pomočnik v župniji sv. Jakoba v Trstu.

Kamen v oko. V torek zvečer so zadeli pri ljudskem vrtu na Piazza Lipsia v Trstu igrajoči se otroci s kamenom v levo oko g. Fava, bogoslovca goriškega semenišča in ga precej ranili. Marljivi bogoslovec bo moral žal za nekaj časa pretrgati svoje študije.

Korno poveljstvo v Ljubljani. Kakor poljski listi poročajo z Dunaja, namerava vojna uprava v najkrajšem času ustanoviti dve novi korni poveljstvi, in sicer v Ljubljani in v Brnu. Zaradi tega je vojno ministrstvo zahtevalo od podrejenih oblastev kvalifikacijske liste onih starejših častnikov, ki bi imeli avanzirati v dveh do treh letih. Vsi ti častniki bi avanzirali že z majem. Za obe poveljstvi bi se rabilo v Ljubljani in v Brnu šest divizijonarjev, dvanajst generalnih majorjev in veliko število drugih častnikov. Povečalo bi se pa tudi število moštva vseh branž, kar bi bilo za Ljubljano kot sredotočje kornega poveljstva na jugu zelo velikega pomena.

Katoliško izobraževalno društvo so ustanovili v Predosljah pri Kranju na velikonočni ponedeljek. Na ustanovnem shodu in občnem zboru, kateremu je predsedoval deželni poslanec g. Zabret, sta predavala gospod župnik V. Zabret in Ivan Podlesnik.

Junaštvo koroških Slovencev. V žitavoraški občini je prišel sedemdesetletni starček štiri ure daleč k volitvi. Vstal je ponoči. Hodil je z bakljo. Gazil je meter visok sneg. V osmih urah je bil na volišču. — Nek hlapec, ki s 50 drugimi služi zagrizenemu nasprotniku slovenskega naroda, se vzdrži volitve, dasiravno je prišel komando od gospoda, da vsi Metnica volijo. Zasmehovanje in zasramovanje tovarišev ga ne ustraši. Tudi na Jezerskem so šli na volišče moške stari do 87 let. — Čast takim junakom!

Socialni kurz S. K. S. Z. v Ljubljani. V torek se je pričel tri dni trajajoči socialni kurz S. K. S. Z. v Zvezni dvorani. Udeležba je bila jako lepa. Med udeleženci je bilo opaziti mnogo znanih gospodov, kakor: državnega poslanca dr. Kreka, deželnega odbornika dr. Lampeta, prof. Evg. Jarca, dr. Pegana, dr. Pavlico iz Gorice, urednika A. Glumaca iz Dalmacije, častno število visokošolcev, duhovščine, bogoslovcev, učiteljstva iz Kranjske, Štaerske, Koroške, Goriške, Trsta in Dalmacije. Tečaj je otvoril predsednik državni in deželni poslanec dr. Krek, ki je pozdravil vse udeležence in izrazil svoje veselje nad tolikim številom. Tekom tečaja so se vršila velezanimiva predava-

nja, kakor: Temelji finančne vede (dr. E. Lampe), Umetnost v izobraževalnih društvi (dr. Cepuder), Kapitalistiško organizacija in pravna načela (dr. V. Pegan), Higijena in naš mladinski naraščaj (dr. Breclj). Nastopili so še mnogi nam že dobro znani govorniki, med temi tudi štajerska rojaka gospod dr. Hohnjec in gospodarski organizator gospod nadrevizor Vlado Pušenak. Poučni tečaj je bil jako zanimiv v celem sporedu skozi in skozi.

Blaznica na Studencu pri Ljubljani je prenapolnjena. Vodstvo deželne blaznice je naznanilo, da je deželna blaznica na Studencu prenapolnjena in radi tega ni mogoče sprejemati do preklica novih bolnikov v ta zavod.

V Ljubljani so se vršile tekoči teden občinske volitve. S. L. S. se jih ni udeležila. Liberalci so noč in dan porabili za agitacijo, ker so mislili, da bo tudi naša stranka nastopila s kandidati. Celo dr. Tavčar je oblezel razne predmestne gostilne, v katerih je milo prosil liberalce, naj pridejo zanesljivo na volišče.

Duhovniške spremembe v ljubljanski škofiji. C. g. Ignacij Zupanc, župnik v Predosliju, se je odpovedal župnji in vstopi v cistercijski samostan v Zatičini; č. g. Janez Hrovat, kaplan v Senožečah, je postal župni upravitelj ravnotam. Župnijo Naklo je dobil č. g. Seigerschmidt Jožef, župnik v Lescan pri Bledu.

V pokoj je še bivši kranjski deželni predsednik in prijatelj naših liberalcev baron Hein.

Smrtna kosa. 18. t. m. je umrl č. g. Franc Zdošek, župnik pri Sv. Jerneju v Konjicah na Stajerskem. Naj počiva v miru!

Shodi S. L. S. V Dolenji vasi pri Senožečah je bil belo nedeljo shod, na katerem je govoril poslanec dr. Žitnik. Navzoč je bil tudi novi deželni poslanec Perhac. — V Mavčicah pri Kranju je govoril g. deželni odbornik Jarc. — Na Savi pri Jesenicah se je ustanovilo ravno to nedeljo krščansko-socialno delavsko politično društvo. Navzoči so bili poslanci dr. Krek, Piber in Gostinčar.

V Cirknici je padla liberalna trdnjava. Skoro vse podobčine, III. in II. razred, je priporila S. L. S., ki šteje 22 odbornikov. Volitev I. razreda se S. L. S. ni udeležila. Slava vrlim možem!

Izda ja novih vplačilnic za plačevanje davkov in drugih javnih davščin v nakaznem prometu poštne hranilnice. Namesto rdečih vplačilnic (vplačilnih listkov) za odrajtovanje davkov in drugih javnih davščin v nakaznem prometu c. kr. poštnohranilničnega urada, ki so bili vpeljani z ministrsko naredbo z dne 2. listopada 1900, drž. zak. št. 191, in ki so na prodaj po 7 vin., se vpeljejo, počenši s 1. velikim travnom 1909. nove vplačilnice, katere se bodo dobivale po 2 vin. komad pri c. kr. poštini uradih, pri c. kr. poštnohranilničnem uradu in pri prodajalcih poštinih vrednostnic in katere se razločujejo od omenjenih dosedanjih vplačilnic bistveno edino v tem, da jim ni več privedena dopisnica. Te rdeče natisnjene vplačilnice se morejo rabiti poleg poštnohranilničnih položnic z zelenim poljem, kate-

re so strankam na razpolago v smislu ministrskih naredb z dne 25. vinotoka 1906, drž. zak. št. 226, in z dne 9. malega travna 1908, drž. zak. št. 65. Z njimi se plačuje (izvzemši carino) blagajnam in uradom, zaznamovanim na kuponu vplačilnice. Kakor pri omenjenih položnicah, tako tudi pri rabi novih rdečih vplačilnic potrđio one blagajne, za katero je plačilo namenjeno, navadno nadomešča poštoupravno potrđena prejemnica. Posebno blagajniško potrđilo se izda samo v sledečih slučajih: 1. Če tako želi stranka in če javi to svojo željo s tem, da prilepi na hrbtu vplačilnice pisemsko znamko za dopisnico ali za zaprto pismo. Posebno prejemno potrđilo se izda v tem slučaju razmerno z vrednostjo prilepljene znamke ali potom nefrankirane dopisnice ali pa nefrankiranega zaprtega pisma (zalepke), na katerih naslovni strani se napiše beležka: »Poština plačana (razpis trgovinskega ministrstva z dne 27. malega srpana 1906, št. 23.079).« 2. Izven slučajev, zaznamovanih pod točko 1, takrat, če se mora vplačani znesek zaračunati drugače, nego je napovedala stranka. Blagajniško uradno potrđilo se izda v tem slučaju na dopisnici, od katere je plačati poštino. Prej omenjene dosedanje vplačilnice se odtegnejo prometu s 30. malim travnom 1909, vendar so dovoljena vplačila s temi vplačilnicami še do 31. malega srpana 1909. Od tega časa dalje niso stare vplačilnice nič več rabljive, mogoče jih je pa do 31. vinotoka 1909, pri poštini uradih brezplačno zamenjati in sicer tako, da se vrednostna razlika izravna s poštini vrednostnicami. — C. kr. finančno ravateljstvo v Ljubljani, dne 9. aprila 1909.

Denar je pozabil nekdo v železniškem vozu. Dobi se na postaji v Kranju.

*** VI. in VII. zvezek moških in mešanih zborov,** uglasbil J. Aljaž, župnik na Dovjem. V Ljubljani, 1909. Založila »Katoliška Bukvarna«. Cena vsakemu 16 strani obsegajočemu zvezku 60 v. — S tem je končana ta zbirka, ki jo bodo brez dvoma z radostjo in vesejem pozdravili naši zbori. Saj je zborov v tem jasnem, preprostem, hkrati krepkem in izrazitem slogu prav posebno nedostajalo. Zakaj, moderne preobčutne glasbe naše ljudstvo ne more umeti, preprost človek jo ne zmore, ker mu nedostaje vseh predpogojev. Ljudstvo hoče umetnosti glasbe, ki je na prvi pogled jasna, umetnosti, ki te brez razglabljanja užge. — In tak je Aljaž. — Pa če pravimo, da je preprost, jase, prvi hip umljiv, moramo takoj pristaviti, da je njegova muza zelo plemenita, nikdar ne pade v banalnost, kar se skladateljem, ki hočejo skladati v narodnem duhu, kaj rado primeri. — Melodika je kaj živahna: »Ko hod deklet s planine« — da govorim z Gregorčičem, ljubljencem Aljaževim — »in jasna je ko gorski zrak, in glasna je, kot spev krepak planinske je mladine.« — Harmonije preproste, modulacija naravna, pravilna, brez težkoč; sploh celi ustroj je tak, da bi kateremukoli skladatelju čast delal. — Da pri toliki množini niso vsi enake vrednosti, da se semtertje kaka glasbena misel deloma ponovi, ali da je

motiv nekoliko manj originalen, to splošne vrednosti nič ne moti in nam ne kran prijetnega glasbenega užitka pri njegovih skladbah. Želimo le, da bi nam skladatelj mnogo takih solidnih zborov podali, kot so Aljaževi! Zbirka obsega 7 zvezkov, katerih vsak velja 60 vin. in se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

* **Občinski zakon za Kranjsko,** izdal deželni tajnik Jožef Pfeifer, je izšel ravno kar v novem šestem natisu in se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani. Cena s poštino vred 1 K 35 vin., vezana knjiga 1 K 90 vin. s poštino vred.

NOVE CERKVENE SKLADBE:

Cerkvena pesmarica za Marijino družbo. I. del. Za štiri enake ženske ali moške glasove uredil Anton Grum. Cena 2 kroni. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Te zbirke se bodo radi posluževali naši cerkveni zbori in posebno Marijine družbe, bodisi moške ali ženske, po deželi. Ustreženo bo s to zbirko pevovodjem in pevcem, ker jim pesmi ne bodo delale težav, dosegle pa bodo vedno dovoljen vspeh. Cena 2 kroni je za zbirko, ki obsega 75 pesmi, jako nizka.

V ponižnosti klečimo in pet Marijinih pesmi. Za mešani zbor zložil Anton Grum. Cena 1 K; založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Močem naših zborov na deželi umerjena in za mesec majnik zelo primerna zbirka Marijinih pesmi, ki jo priporočamo.

Foerster, Op. 107, Ave Maria za štiri enake giase, ali sedem mešanih glasov (moški kvartet in ženski tercet). Partitura 60 vin., glasovi po 20 vin. Nežna in nenavadno efektna skladba v lahkem slogu.

Foerster, Op. 58, Te Deum laudamus (s priljubljenim napevom »Hvala Gospodu Bogu«) za mešani zbor ali tudi za enoglasno petje z orglami. Part. 50 vin. Napev teh Foersterjevih skladb je povsod, kjer bivajo Slovenci, popolnoma udomačen; da so pa skladbe poleg svoje priprostosti mojstrsko deio, nam jamči ime skladatelja-prvaka na polju slovenske glasbe. Odveč bi bilo torej posebej jih priporočati. Gotovo je pa, da so in ostanejo vedno narodova last.

Laharnar, Šmarnične pesmi za sopran, alt, tenor in bas. Partitura 1 K 20 vin.

Vse te skladbe se dobe v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Gorenjske novice.

Iz raznih krajev Gorenjske.

Rakitna. Na velikonočni ponedeljek je naša dekliška Marijina družba uprizorila v župnišču krasno igro »Dve materji«. Igralke so bile okusno kostumirane in se kaj izvrstno rešile svoje težke vloge. Vsa čast našim vrlim dekletom — le tako naprej! Na splošno željo se bo ta krasna igra ponavljala na Vnebohodu Gospodov.

ko imamo pri nas žeganje. Pridite okoličani, ne bo vam žal! Uverjeni boste, da nisimo Rakičani najzadnji, ampak da tudi pri nas napredujemo!

g Iz Ihana se nam poroča, da se je tam brez vsake potrebe večina občinskega odbora izrekla za podelitev gostilniške obrti uže še s tem u krčmarju. Ali ni teh dobrot že veliko preveč?

g Iz Moravč. Marsikateremu Moravčanu udarja srce veselja, kadar mu doni na uho tista moravška narodna: »Prelepo poje svet'ga Martina zvon...« A kdo na starost ne opeša? Tudi sv. Martina zvon je izgubil svoj prvotni lepi glas. Ostali trije zvonovi pojejo zamolklo in razglašeno, zato se je sklenilo napraviti nove zvonove. To idejo so farani radostno pozdravili. Kdo ne pozna Moravčane, kadar je treba darovati za cerkev? Nobeden noče biti zadnji, vsak se postavi. In tako je prav! — Za nove zvonove je sedaj nabranega čez 14.000 kron. Manjka še okroglo 4.000 kron. Tudi ta svota se bo, upamo, še dobila. Mnoge farane je Bog obdaril z obilnim premoženjem in ti bodo gotovo globeje posegli v žepe, kajti: kdor cerkvi daruje, Bogu posodi! — Novo zvonjenje bode — kakor pripovedujejo — krasno ubrano. Veliki zvon bo tehtal čez 50 starih stotov. Meseca septembra, ako Bog dá, bodo že zapeli iz farnega stolpa. In takrat bo tem srčneje donela tista: »Prelepo poje svet'ga Martina zvon, — da čuje se pred božji tron!«

g Na Vrhpolju pri Moravčah so imeli velikonočni terek češčenje presv. Rešnjega Telesa. To ni sicer posebna novica, a bolj novo za moravško dolino je naslednje. Oznanjena je bila ob eni molitvena ura za šolarje. Ko napoči določena ura, se odpro cerkvena vrata in vsa šolska mladina pride z gospodično učiteljico častit presv. Rešnje Telo. Res, vzpodbudno je bilo videti šolsko mladino v molitvi pred Najsvetejšim pod nadzorstvom globokoverne vzgojiteljice. Starši, vzgoja v duhu vere bo koristila vaši deci! Ne le v otroških letih, ampak tudi v poznejši dobi bode očividni sad krščanske vzgoje. In takih šol mi zahtevamo! Ne maramo modernih šol brez cerkve, v katerih bi se bavljalo proti našemu časopisju, nočemo otročje politike v šoli, ne zaupamo učiteljem in učiteljicam, ki ob nedeljah in praznikih ne hodijo k sv. maši. Hočemo in zahtevamo, da so ljudske šole, katere vzdružuje kmet s svojimi žulji, v korist ljudstvu, ne pa birokrastvu, ki za ljudstvo nima srca. Naj se poslanci S. L. S. v prvi vrsti za to zavzamejo.

g Iz St. Jurija pri Kranju. Naša dekliška Marijina družba priredi dne 25. t. m. — to je v nedeljo na sv. Marka dan, igro s petjem, in sicer v proslavo lurškega jubileja z zanimivim sporedom. Vstopnina: I. sedež 60 vin., II. sedež 50 vin., stojišča 30 vin. Čisti dohodek je namenjen za novo zastavo dekliške Marijine družbe. K tej predstavi vabimo vse sosedne Marijine družbe, pa tudi drugi so dobro došli. Ponovila se bode igra tretjo nedeljo po Veliki noči, to je 2. maja.

g Iz Poljanske doline pri Škofji Loki. O volitvi župana v Javorjah smo se na-

menili nekoliko bolj obširno poročati, tem bolj pa še zato, ker lažnjivi »Gorenjec« smatra novi odbor popolnoma za svojega in lažnjivo poroča o volitvi, o župniku in o prejšnjem županu. Splošno je znano, da prejšnji župan ni mogel še nadalje prevzeti županstva radi drugih prevelikih poslov. Zato se je ugibal, kdo bo župan, ker izmed vseh odbornikov niti enega ni, ki bi zamogel sam ta posel opravljati, ter smo se s posvetovanjem in priporočilom prejšnjega župana zjednili in županom izvolili Franca Demšarja na Volči, ki je sicer pošten mlad mož, a brez vsake šolske izobrazbe. Zali Bog, takoj po volitvi pričeje je kazati svoje liberalno mišljenje in brez vednosti odbornikov za svojega tajnika poklical moža, ki je v celi dolini najstrupenejši liberalni agitator in dopisnik »Gorenjca«. Tako je nastala pri nas nova liberalna stranka, s katero se »Gorenjec« tako ponaša in javka, kako so bili dosedaj tu nazadnjaški. Mi pa upamo, da bo večina odbornikov ostala na starem stališču S. L. S. Vam, poštenim odbornikom in možem polagamo na srce, da dobro premislite, kaj so liberalci in da se ne bode tako ponižali, da bi preskočili v liberamo blato, ker potem je zastoj misliti, da bi kaj koristnega dosegli za občino, saj je dobro znano, da liberalizem povsod propada in da nima nikjer nobene moči. Zatorej proč z liberalnim tajnikom, kateri bo občino le v sramoto in škodo tiral. — Zmrznili je v noči od 1. do 2. aprila v Poljanah Matevž Krek, krojač, kateri je bil zelo žganjepitju udan. Poprejšnji dan pil je neko žganje iz nekega strupa ali esenca napravljeno. Ponoči je ves zmeden ušel iz hiše brez obleke in črevljev in šel na polje, kjer je zmrznil. Dobili so ga šele dne 3. aprila. Zalostno je, da je v naši dolini mnogo brezvestnih zakonitih žganjarjen, ki točijo iz nekega strupa napravljeno žganje in tako zastrupljajo stare in mlade ljudi. Pripomni se, da bi bilo mnogo bolj potrebno paziti na take žganjetoče in gledati na policijske odredbe in vladne ukaze, da se žganjarne pravočasno zapro in zakonite odpravijo, kakor pa da se stare ženice lovijo po hribih, ki kako kilo sladkorja brez pravice prodajo, nakar se obsojajo na 50-kronsko globo.

g S Suhe pri Kranju. V nedeljo, dne 25. t. m. priredi knjižnica »Slov. dij. zveze« ob 4. uri popoldan veselico v prostorih g. Jakoba Basaja s sodelovanjem tamburaškega zbora pod vodstvom g. Ovna. Spored je sledeči: 1. Hej Slovenci. 2. Svibanjska ružica. 3. Sretan imendan. 4. Bratci veseli vsi. Udarja vse tamburica. 5. Igra: »Kazen ne izostane«, v štirih dejanjih. Vstopnina: I. sedež 1 K, II. sedež 60 vin., stojišče 30 vin. Veselica se vrši ob vsakem vremenu. — Umrla je na velikonočno nedeljo 19-letna Manica Arnež. Vsled svoje ponižnosti in skromnosti si je znala pridobiti srca vseh. Veličasten pogreb, kakršnega vas še ni videla, je pričal, da Manica ni mogla imeti ni enega sovražnika v svojem življenju.

g Krize pri Tržiču. Polno kupcev prihaja v naše kraje; najbolj za živino, ki je letos prav draga v našem kraju. Za čebele pa ni nobenega kupca. Čebelarji, to-

rej oglasite se v Križih ali v Sebenjah. — Ni dolgo, kar je bilo čitati, da se je krompir prav drago kupoval. Pri nas v Križah pa še nobeden ne vpraša; torej kupci, dobro seme in poceni, in lahko si vagon naloži v Križah, toliko ga še imamo.

g Ribno pri Bledu. Na cvetno nedeljo je imel v Ribnem v župnišču deželni poslanec gospod župnik Piber ljudski shod. Prostorna veža je bila polna mož in mladeničev, ki so napeto poslušali gospoda govornika. Gospod poslanec je govoril o delovanju naših poslancev v zadnjem deželnozbornem zasedanju in o drugih za kmeta koristnih postavah, ki so jih skienili naši poslanci. — Lepo se zahvaljujemo gospodu polancu za shod. Naša župnija Ribno se pa tudi pristrčno zahvaljuje gospodu župniku Valentinu Oblak, ki se bode preselil v Kropo. Naj mu Gospod Bog obilno poplača ves trud med nami.

g Iz Gorij. Nad vse lepo pokazala se je društvena organizacija veliko soboto pri vstajenski procesiji. Vse v društvih, pod zastavami. Marijine družbe z zastavami, bralno društvo ima še nad četrto stotletja staro zastavo. Posebno pa se postavi gasilno društvo z zastavo in lastno godbo na čelu. Veselja plapolala so nam srca, ko je po v cerkvi odpeti aleluji zaigrala godba »Zveličar naš je vstal«, med procesijo pa sta se vrstila, cerkveni zbor vesele velikonočnice, godba pa krepke koračnice in vesele velikonočne pesmi. Vse v najlepšem redu. — Godba je zadnji čas vrlo napredovala, tako da jo priporočamo društvom, gostilničarjem in občinstvu sploh. Godba šteje deset do dvanaest mož ter je prav cena. — Gorjanski diletantje so priredili na korist šentiljskim Slovincem velikonočni ponedeljek veselico, ki je vrlo uspela. Igralci so pokazala vso spretnost, vloge so bile v kar najboljše razdeljene. Upamo, da nas vrli diletantje kmalu zopet iznenadijo s kako novo veselico.

g Iz Čemšenika (pri Zagorju). Po večkratnih prošnjah in po prizadevanju našega poslanca dr. Kreka smo naposled vendar dobili pošto za silo. Seveda »Tschemschenik« na prvem mestu, četudi ni daleč na okrog nobenega Nemca. Pa da jo le imamo! Gospodu poslancu lepa hvala za trud! — Umrla je mati bogoslovca R. Grobljarja v 69. letu. V svoji mladosti je bila dolgo let cerkvena pevka. Naj v miru počiva!

Dolenjske novice.

Iz raznih krajev Dolenjske.

d Iz Črnomlja. Ljudska knjižnica »Slovenske dijaške zveze« v Črnomlju je delovala pretečeno zimo zelo dobro. Od otvoritve, to je dne 20. septembra 1908., pa do velikonočnega ponedeljka se je izposodilo 1635 knjig. Knjižnica obsega 340 knjig različne vsebine. Najbolj so ljudje brali zabavne, malo, da, premalo pa podučne in strokovne knjige. V tem oziru si želimo veliko napredka, kajti v izobrazbi

je moč. Knjižnica je javna in je odprta vsako nedeljo popoldan po litanijah. Dne 25. t. m. po litanijah se vrši v prostorih »Ljudske knjižnice« ustanovni shod slovenske katol. izobraževalnega društva. Ker je društvo zelo velikega pomena, zato je želeli, da pristopi kar največ vnetih članov. Član postane lahko vsak katoliško misleč Slovenec (obojelega spola), ki je dovršil 15. leto.

d Gora. Ni sicer tu žalostna gora, a vendar je letošnjo zimo tukaj zelo žalostno, kajti že jesenski mesecev, kar smo brez duhovnega pastirja, tedaj brez službe božje. Upali smo, da dobimo samostojno faro in smo plačali v ta namen 7000 K. Samostojno faro sicer imamo, a smo brez župnika ter moramo iskati drugod službo božjo. Da je težavno hoditi v čez uro oddaljeno Sodražico, vé povedati marsikateri, ki je letošnjo zimo nemalo krat tčal v visokih zametih. Koliko pa jih je, ki že mesece niso slišali besede božje ter bili pri sv. maši! Nov. gospod župnik, kadar pride, imel bode mnogo opraviti, da zopet ogreje ledena srca. Res siromaki smo in zapuščeni! Da smo opravili najpotrebnejše — velikonočno spoved, — je v tem našem žalostnem stanju edino razveseljivo — če dejstvo, kajpica medu v čaši bridkosti. Veleč. gospod župnik sodražki Fr. Traven nam je dobrotno preskrbel to ugodnost. Prišel je k nam »siromačkom«, kakor pravijo oče Knavs, ter pripeljal še dva duhovnika, ki so nam ob najhujšem snežnem viharju dne 2. in 3. t. m. izlečili dušne boli. Pa udarila je zima tako srdito poslednjikrat s svojim repom, da smo bili naenkrat zakopani v sneg. Da bi se gospodje ne podvizali domov, ostati bi bili morali kar pri nas. Zameti zaprli so nam vsa pota, da niso mogli otroci do šole in je prenehala vozna pošta za tri dni. K sreči so odšli gospodje še pravočasno, zapustivši nam dušnega tolažila. Hvala in vsa čast za to veleč. gospodu župniku iz Sodražice in ostalima gospodoma duhovnikoma za njihovo trudoljubivost in požrtvovalnost. — Prosimo pa tudi tam zgoraj, odkoder ima priti naš bodoči dušni pastir, naj se nas spomnijo ter že skoraj namestijo prazno župnijo z duhovnikom. Vedno smo radovoljno plačevali duhovne, sedaj smo založili toliko za župnijo, da bomo komaj mogli zmagovati obresti, a vendar smo brez vsega — zapuščeni.

d Iz Skocijana pri Mokronogu se nam poroča: Umrl je dne 16. aprila tukaj-

šnji poštar Ludovik Urbančič. Šel je kakor navadno v Mokronog po pošto, nazaj grede je pa, kakor se sodi, najbrže padel v nezavest in padel z voza. To mnenje se potrjuje s tem, ker ga je našel neki posestnik ležečega pri vozu, vajeti pa so bile svite okoli koles. Položil ga je na voz, odpeljal domov in kmalu nato je izdihnil. Svetla mu večna luč!

d Iz Loškega potoka. Pa se je vedno slišalo, da z našim »Domom« ne bo nič, obupavalo se je, a ta teden je pa pokazal, da hočemo biti močje tudi v dejanju, ne le v besedi. Pričeli smo s kopanjem temelja. Začelo se je z delom s tako resnostjo in navdušenjem, da so vsi nasprotni glasovi namah utihnili. Pokazali so naši ljudje, da njih navdušenje ni le pri shodih in mizah, marveč tudi v krepki volji, kaj tudi žrtvovati. Na stavbenem prostoru mrgoli pestra množica delavcev in delavk, močje in fantje, žene in dekleta, vse se kosa, kdo bo več naredil za naš »Dom«. En dan jih je bilo do 70, druge dneve pa krog 60. Meški kopljejo, ženske odnašajo material, pa se tudi deklet krampa ne ustraši, če treba, vozniki pa sproti odvažajo prst in kamenje. Kjer je mlad svet, je tudi smeh, pravijo, — tako tudi tu med ropotanjem krampov in motik odmeva vesel smeh in šale. Vmes pa mogočni streli, ki trgajo trdovratne skale. Pa to ne samo en popoldne, marveč dan na dan, in marijivi delavci in delavke vztrajajo od jutra do večera. Mimogrede tuji občudujejo redki prizor in hvalijo požrtvovalnost naših ljudi. Kdo se ne bi čudil in hvalil tega navdušenja! I kajpak se slišijo razni glasovi, kaj tega treba itd. Ne porajtajmo za taka javkanja, ostanimo vztrajni in žrtvuemo svoje moči, darujmo vsak svoj dar, in kmalu se pokaže sad našega truda: ponosni »Društveni dom«, ki bo še dolgo pričal o naši požrtvovalnosti in resnem navdušenju za dobro stvar. Le pogum, pa bo z nami tudi Bog in sreča junaska. — Svoj dar so položili: Fran Knavs (Hrib 76) 20 K, Iv. Bartol ml. (H. 30) 20 K, A. Bartol (H. 30) 20 K, Iv. Bambič (H. 24) 20 K, M. Kordiš (H. 40) 10 K, č. g. Kmet 10 K, A. Grbec (H. 37) 10 K, Fr. Bartol (H. 53) 10 K, Iv. Knavs (H. 82) 5 K. (Dalje sledi.) — Hvala blagim darovalcem! To so lepi piruhi našemu »Domu«. Obračamo se še do drugih nam prijaznih in dobrih src.

Notranjske novice.

Idrijske novice.

d Kdor zna pa zna. Pred kratkim je agitiral neki agent banke »Slavie« po Idriji. Ljudje so ga vprašali, ali je banka »Slavija« — strankarska. Agent je dejal, da so se Slovenci združili; gre se za to, da vzamemo dobiček Nemcem. Vprašan, ali nimajo tudi katoličani svoje zavarovalnice, je odgovoril: To je zedinjeno. »Kako pa to, da ste pri volitvah v trgovsko zbornico pomagali Nemcem?« ga je nekdo interpelliral. »Ja, veste, to se ne da hitro pomagati.« se je odsekal. »Ta gre v prvi vrsti proti Nemcem od 20. septembra sem.« — Zavrtnjen je bil: »Kdo dragi pa je poklecal isti dan vojaštvo, kot Hribar?« — E, tisto ni res, vzrok temu je deželni predsednik Schwarz. — »Saj je vendar prva glava v mestu župan, on mora še cesarja sprejeti, če obišče mesto.« — E, tisto je pa res, je priznal. »Bom še druge vprašal, kako je s to rečjo in pristopil k vaši zavarovalnici.« — »Lahko vprašate kar župana.« — I, katerega? Ki ga še nimamo. — Šepetavca mislim, samo če se pri njem zavarujete, boste morali plačati kolek.« — Vzor liberalnega agenta!

d Lov na ptice pevke. Okrog Idrije bi imeli lahko veliko krilatih pevcev, če bi jih nekateri v toliki množini ne polovili. Hvale vredno to gotovo ni, ko mladina in odrasli love take ptice in jih prodajo.

d Znanstveni izlet so priredili idrijski šestošolci na Vrhniko, da si pod vodstvom gospodov profesorjev ogledajo ondoto mlekarino in gospodinjstvo šolo.

Iz raznih krajev Notranjske.

d Iz Podkrajja. Pri nas je sedaj dosti boje, kot je bilo pred petimi leti. Tedaj je še tu vladal liberalizem. Ta je bil vzrok, da smo precej zaostali za drugimi vami. O izobrazbi, o organizaciji pri nas mnogi še pojma nimajo. Vendar pa je treba še tisto p. ančevanje in kar je z njim v zvezi opustiti. Dobro bi bilo in potrebno katoliško slovensko izobraževalno društvo, za katero se bo dobilo gotovo sposobnih mož in mladeničev. Ne strašimo se zasramovanja, tudi ne tega, da smo nekoliko oddaljeni od sosednih vasi, s trudom in pridnim delom bomo vse dosegli.

G O R I Š K A.

Sv. Lucija. Opozarjamo naše somišljenike še enkrat, da se gotovo udeležijo velevažnega shoda »Kmečke zveze«, ki bo pri Sv. Luciji v prostorih g. Vuge takoj po blagoslovu.

Obolel je č. g. Poljšak, župnik v Štomazu na Vipavskem. Bajje mu gre na bolje.

O zavarovanju piše glasilo goriških liberalnih magnatarjev. Piše, da je zadostno poučen o zavarovanju, kdor čita liste. Potemtakem so seveda nepotrebna

Na Krasu so se zopet pojavile koblice v velikanskem številu. Vlada namerava ta nadležni mrčes uničiti z branami. Ubogi kmet!

Goriški postajenačelnik Wieser na državnem kolodvoru bo prestavljen. Prav je, da ta človek enkrat gre iz Gorice. Bil je steber nemštva v Gorici.

Mladeniški sestanek bo v Št. Andrežu v nedeljo dne 2. maja. Za 18. t. m. napovedani sestanek se je pravočasno pismenim potom odpovedal.

vsa predavanja in vsi shodi. Točno 13 vrst nižje pa piše v isti notici, da so se kranjski kmetje uprli zavarovanju; ali »niso bili poučeni o tem«. Nadalje piše, da bodo pravi ljudski zastopniki (tu misli Strekelja in druge liberalne poslance na Dunaju) že govorili pametno besedo. — Kako imenitno! Tega pa ne pove, ali bodo zoper zavarovanje ali bodo za. Ubogi liberalci, ki se tolažijo s takim »troštom«! Povemo jim, da bodo poslanci govorili tako besedo, kakor bodo hoteli kmetje. To

elja tudi za Štreklja! Kjer so kmetje povsod oglašajo za zavarovanje. Seveda beralci res ne vedo, kaj bi rekli, ker zavarovanja sami ne poznajo in ga raditega niso mogli ljudem razlagati.

Ajdovska »Kmečka zveza« je dne 18. m. imela shod pri Rebku na Goričici. Šal, da shod radi pomanjkljive razglasitve ni bil dobro obiskan. Urednik Kremnar iz Gorice je prav natanko razložil vsebino kmečkega zavarovanja in pomen zavarovanja za našega kmeta. Pokazal je posledice, če se zavarovanje uveljavi, in če se ne uveljavi. Vsi navzoči kmetje so se izrekli za zavarovanje, ki se mora resničiti. Le nekemu agrarcu tam zaradi se zavarovanje menda ni posebno dopadlo, ker je tako grdo giedal. Sodba kmetov je bila ta, da brez kmečkega zavarovanja bo težko rešiti kmečki stan. Če se zavarovanje za delavce uveljavi in za kmeta ne, je kmečki stan pokopan. — V nedeljo, 25. t. m. bodo pa agrarci protestirali proti »kmečkemu penziju«. Lepi prijatelji kmeta! — K sklepu je govoril še g. župnik Kosec.

Novo društvo. V Voičah se je v nedeljo, 18. t. m., ustanovilo slovensko kat. izobraževalno društvo. Gospod kaplan je predsedoval ustanovnemu občnemu zboru, na katerem se je nahajalo približno 100 ljudi, med njimi domači gospod župnik in gospod župan in gospod župnik iz Sebrej. Odposlanec S. K. S. Z. iz Gorice je razložil pomen izobraževalnih društev. Zanimanje za društvo je veliko, kar je dokazalo vpisovanje takoj po občnem zboru. Vpisalo se je 65 članov, ki so takoj plačali članarino, katero so določili na 2 K. V občnem zboru je gospod kaplan fotografiral prve društvene člane.

Iz Avč. Veselica slovenskega kat. izobraževalnega društva je izpadla izboru. Občinstva dovolj, dohodkov bržkone ni dovolj, igranje in petje pa je dokazovalo, kako so Avčani napredovali. Kar nam mora še posebno ugajati, je pa, da med našimi društvi vlada res prijateljsko razmerje. Celó iz daljnega Polubinja so prijatelji pod vodstvom predsednika člani članice na veselico, kakor tudi iz Svete Lucije in iz Podmelca.

Liberalna smola. Z Vipavskega: Liberalci so na velikonočni ponedeljek napravili v Gorjancih javen ples. »Brcjarje« (oder) so nosili skupaj velikonočno nedebo. To je že višek surovosti in kaže, da liberalci nimajo prav nič smisla več za čestost praznikov. — Toda, kakor povsod, so liberalci tudi tu imeli veliko smolo. So najbolj vneto plesali, se prikaže banet orožnikov, ki odvede seboj godca, ki je imel na sebi vojaško uniformo.

Smrtna kosa. Na Krasu v Lokvi je umrla gosa Josipina Muha, soproga veposestnika in bivšega deželnega poslanca, stara 59 let. — V Nabrežini je umrl župnik Rajko Caharlja, star 28 let. 10 p. v m.!

Laški vojaki na naši meji. Furlanski kmetje ob laški meji med krajema Čopet in Nogared so te dni opazili pet laških diakov, ki so prešli našo mejo za kakih

200 metrov. Laški vojaki so nato splezali na murve in dajali Lahom na meji z zastavami znamenja. Ko so kmetje to videli, jih je vjezilo in so šli ter povedali to orožnikom. Ko so laški vojaki opazili avstrijske orožnike, so jo urnih krač pobrisali na varno čez mejo.

Duhovska vest. Za prava konzistorijalna svetnika sta imenovana državni poslaneec dr. Anton Gregorčič in vodja velikega semenišča častni kanonik Franc Castelliz.

Novo mašo bo v nedeljo, dne 25. t. m. pel v Črničah č. g. Leopold Cigoj.

Batuje-Selo. Dvoje res zanimivih predavanj smo imeli pri nas meseca marca. Enkrat je predaval g. dr. Dermastia o pogodbah, kar je vzbudilo splošno zanimanje. V resnici je potrebno, da se poučimo o pogodbah, kar nam pride vsaki dan prav. — Dne 21. marca pa je predavala mnogoštevilnim dekletom in ženam gospodična P. iz Gorice o ženski izobrazbi. Vrle poslušalke so napeto poslušale zanimivo predavanje biage gospodične ter so ji za njen trud zelo hvaležne. — Dal Bog, da bi gospodična med svojim spolom našla mnogo posnemovalk!

Iz Črnič. Pri nas se je izlegel neki t.č. ki mu pravijo »Sokol«. Ta tič ima liberalno perje in petje. Zato bo prav, če pošteni črniški fantje puste tega tiča na miru. Bajje bodo hodili učiti telovadit »sokoli« iz Ajdovščine, ki pa so sami najbolj potrebni pouka v telovadbi.

Nasilen vojak. Na velikonočni ponedeljek se je dogodilo na postaji Batuje vipavske železnice tole nasilstvo: Neki vojak, ki se je imel odpeljati z vipavskim vlakom proti Gorici, ni hotel stopiti v vlak, ko je ta stal na postaji. Uradnik ga opomni, naj vstopi. Vojak pa je čakal, da se je vlak pričel pomikati naprej in je šele nato hotel skočiti na vlak. Tega pa uradnik ni dopustil. To je vojaka strahovito razkačilo. Izdere bajonet in plane za uradnikom, ki se je med tem umaknil v pisarno. Ko je uradnik videl, da mu vojak grozi z bajonetom, zapre vrata in jih tišči. Vojak sune z bajonetom v vrata s tako silo, da je železo prodrlo les. Uradnik brzojavi brž po orožnike, ki so aretirali nasilnega vojaka, ko je bežal proti Dornbergu.

Narodno gospodarstvo

ŽIVINSKI KUŽNI ZAKON.

(Poročal komerčni svetnik P o v š e v seji vodstva S. L. S.)

Poročevalec izvaja, kako se je že preje v poljedelskem svetu razpravljalo o spremembi živinskega kužnega zakona, a stvar ni šla naprej, ker se je država upirala zvišati odškodnino za živino, ki bi jo zaradi kužnih bolezni pobili. Bivši finančni minister Korytowski je stal vedno na tem odklonilnem stališču. Novega finančnega ministra Bilinskega se je pa posrečilo pridobiti za zvišanje državne odškodnine zlasti z opozoritvijo na uspehe pri

uničevanju goveje pljučne kuge leta 1898. Ta kužna bolezen je razsajala na Moravskem, Češkem, v Šleziji in na Nižjem Avstrijskem, kjer krmi o govedo z odpadki tvornice za sladkor in spirit. Tekom desetih let je ta kuga povzročila nad sto milijonov škode; Nemčija, najboljša odjemalka naše goveje živine, je imela svojo mejo mnogokrat po pol leta in več zaprto. Tedaj pa je vlada s kreditom 10 milijonov goldinarjev dala pobiti vso sumljivo živino in izplačala lastnikom celo škodo. Tako se je posrečilo to kugo zatreti v celi državi, in zadnjih dvanaest let ni bilo več nobenega slučaja. Ravnotako smemo računati na uspeh pri vsaki drugi živinski kugi, če se obolela živina pravočasno pobije. Kmet pa ne more iz svojega utrpeli škode in ne smemo mu zameriti, če sumljivih slučajev takoj ne naznani, dokler ni gotov, da mu država povrne vso škodo, ako bo treba živinčce ubiti. Temu se je čuditi, toliko manj, ker kmet dobro ve, da je n. pr. bolezen na parkljih ozdravljiva, če se živina čedi in primerno zdravi.

Na podlagi takih dokazil se je govorniku kot referentu poljedelskega odseka državne zbornice posrečilo vlado pridobiti za zvišanje odškodnine za pobito živino od 50 do 75 odstotkov. Pri prašičih bo država plačevala vso škodo, torej 100 odstotkov, za plemensko živino pa še 25 odstotkov več. Škodo bodo cenili domači cenilci.

Govornik našteva nato razne olajšave, ki jih nudi novi zakon. Živinske potne liste bode odslej izdajalo poleg župana lahko tudi pet do šest občinskih odbornikov. Določba, da smejo spričevala o zdravju živine izdajati samo ces. živinozdravniki, odpade; vsled tega tudi pobiranje dotičnih pristojbin. Komisija za cene škode bo sestavljena iz živinozdravnika, župana in dveh občinskih odbornikov; občina bo torej imela pri presojanju škode odločilno besedo, in domači možje bodo pač znali upoštevati vse okolnosti. Posrečilo se je nadalje, da je pravosodni minister privolil znižanje visokih kazni in glob za prekršitve postave, in sicer na polovico. Namesto najvišje globe 4000 K se je določil znesek 2000 K, zapor enega leta se je znižal na pol leta, in navadni prestopki se bodo kaznovali z globami od 1 do 10 kron. Vlada bo morala zaslišati županstvo, ali se je dotičnik pregrešil le iz nevednosti ali pa je imel hudobni namen. Prav je, da doleti ljudi, ki n. pr. utihtapijo bolno živino čez hrvaško mejo in so povzročili v Gorjancih in novomeškem kraju že neizmerno gorja in zgub, prav občutno kazen. To je rop pri belem dnevu. Ne le, da kupcu žival pogine, okuži vse hleve njemu in sosedom. Nadaljna posledica je pa še, da mejo zapro, kar pomenja za kmeta zopet veliko škodo. Kajti če ima kdo dopitano žival na prodaj, pa je ne more o pravem času prodati, jo redi dalje le na svojo zgubo.

Govornik opisu'e velikansko škodo, ki jo je v škofjeloškem okraju povzročil konjski smrkelj, ki je vedno neozdravljiv. Sedaj, ko bo kmet vedel, da dobi 75 odstotkov škode povrnjene, bo rad nazna-

nil vsak sumljiv slučaj, in tako smemo upati, da bomo tekom let oproščeni ravnotako vseh ostalih živinskih boleznih, kakor smo se iznebili pljučne kuge pri govedu.

Kolike važnosti je živinoreja, dokazuje poročevalec na zgledu Belokrajine, ki bi bila gospodarsko propala, ko je trtna uš bila uničila vinograde, če bi ravno takrat razmere v svetovni trgovini ne bile take, da so ljudje dobili za prašiče lep denar.

Zbornica je živinski kužni zakon že sprejela ter se isti nahaja zdaj v gospodski zbornici. Poročevalec upa, da bo tudi tam brez spremembe potrjen in da zadobi kmalu cesarsko sankcijo. To je toliko večje važnosti, ker hočemo ustanoviti deželno zavarovalnico za živino, kar bo pa mogoče šele tedaj, ko bo država prevzela po opisanem zakonu na svoje breme plačevanje odškodnin za pobite živali. Sedaj bo mogoče pristopiti s pogumom temu velevažnemu delu, da zavarujemo našo živino, največje premoženje našega kmeta.

Za kratek čas.

Dobro spričevalo. Jetniški paznik napiše spričevalo kazničencu: »S tem potrjujem, da se je Grga Muhar ves čas, kar je bil zapri, tako lepo obnašal, da vsaki čas lahko nazaj pride.«

Dvojna mera. Avokat Grabež je kaj natančen clovek. Če dobi pravdo, piše svoiemu varovancu: »Pravdo z vašim nasprotnikom sem jaz dobil.« Če jo pa zgubi, piše pa: »Pravdo z vašim nasprotnikom ste vi zgubili!«

Pri vojakih. Korporal: »Novinec Narobe, vi pa že tako zmedeno odgovarjate, kakor da bi bili pri zidarih babilonskega turna malo delali!«

Dobro mu je namignil. Učitelj: »Vidiš, Jožek, če imajo tvoji oče doma dvajset krač in jih pet pošljejo meni, koliko jih še ostane?« — Jožek: »Petnajst!« — Učitelj: »Dobro, povej to očetu, da bodo vedeli, kako dobro že znaš računati!«

Po ovinkih. Gost krčmarju, ki mu je prinesel zaičje pečenke: »Nesite pečenko nazaj in prinesite mi kaj drugega!« — Krčmar, ne-

vollen: »Je mar pečenka za nič?« — Gost: »Dobro je napravljena, pa jaz jem le pečenko takih zaičev, ki so z elle jedli; ta spak je na — mišji lov!«

Franc Jožefova grenčica se rabi na klinikalni ne samo kot odvajalno sredstvo, ampak tudi kot topeče zdravilo posebno pri strditvi jeter in vranice. To naravno mineralno vodo bolniki radi uživajo in tudi ob neprestani rabi dobro prenašajo. Topeči in odvajajoči učinek se pokaže že pri manjših množinah, kakor pri drugih enakih vodah. Dnevna poraba pol do enega kozarca popolnoma segrete vode na tešči želodec. M 333 (1)

Prsne
bolečine, bolj v vratu in križu nam lajša zdravilni, kile, ude in sile krepiši Feller-jev fluid s znakom „Elsa-Fluid“. Dvanajstotica za poskušnjo franco 5 K. Naročite pri E. V. Fellerju v Stubici, Elza trg 16 Hrvatsko.)

Izvid gospoda dr. Edvarda Krausa, otroškega zdravnika in izdajatelja »Allg. Wiener Mediz. Zeitung« na Dunaju. Gospodu J. Serravallo

Z veseljem Vam poročam, da mi izborno služi izdelek Serravallovo China-vino z železom, ki ga že več let rabim v svoji praksi pri anaemie chlorose, v rekonvalescenci po težkih boleznih, zlasti moram povdariti, da se ob rabi China vina z železom prav hitro pojavi slast do jedi in tako z uživanjem tega izdelka telesne moči prav ugodno pospešujejo.

Na Dunaju, 11. oktobra 1907.
M 292 Dr. E. Kraus.

VYDROVE... JUHNE... KONZERVE
gobova, grašna, lečna, ritrova in rezancična.
Zavilek 1/2 Kg za 25 porcij juhe 1K50v.
Vydrova lovarna hranil Praga 188

V gostinl. Anglež, ki se ne more spomniti imena »lajca«: »Prinesite mi dva pišanca, ki se še nista izlegla!«

Prezgodaj rojene otroke

reši SCOTT-ova emulzija propada in jim da normalno moč in krepkost

TISOČI

2250 1

skrbnih starišev so bili presenečeni nad hitrim zboljšanjem. Celo oni, ki zavračajo mleko, radi uživajo

Scott-ovo emulzijo

in jo lahko prebavljajo. Tudi poleti se jemlje z najboljšim uspehom.

Cena originalne steklenice
: 2 K 50 vin.

: Dobl se v vseh lekarnah.

Kje sta hijeni?

Znana vinska trgovina
And. Mejač v Komêndi pri Kamniku

priporoča svojo

veliko zalogo jamčeno pristnih vin

iz znanih vinorodnih krajev: Dolenjske, Štajerske, Goriške, Hrvatske in Istre.

Cena v sodih litru od 24 vinarjev dalje!

1103 (1)

Vzorci na željo zastoj!

SREČA V NESREČI.

1.

2.

3.

4.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Gradec, 17. aprila 1909:
21, 13, 80, 16, 62.
Dunaj, 17. aprila 1909:
77, 22, 19, 15, 52.

ŽITNE CENE.

Cene veljajo za prodajo blaga od strani kmetovalcev.

Za 100 kilogramov.

Ljubljana, 21. aprila 1909.

Pšenica	27.—
Rž	19.—
Oves	19.—
Ajda, črna	20.—
Ajda, siva	19.—
Proso, rumeno	17.—
Proso, belo	18.—
Ječmen	17.—
Pižol, koks	15.—
Pižal, mandalon	13.—
Pižol, ribenčan	14.—

Zaradi družinskih razmer se prodaja prostovoljno

Ilepo posestvo

pri okrajni cesti Ljubljana-Skofja Loka, 5 minut od tovarne, kjer je tudi gostilna s kegljiščem. Več se poizve pri Jerneju Kovačiču, Rakovnik pri Medvodah. 1101 (2-1)

2 učenca se sprejmeta za mizarstvo obrt. **Ivan Arhar**, mizarški mojster, Vižmarje št. 32, pošta št. Vid nad Ljubljano. 1095 1-1

Učenca za čevljarstvo obrt sprejmeta takoj **Ivan Lukanič**, Godešič 51, p. Škofjaloka. 1058 3-1

Iščo se k 12 govedom in 12 prašičem neozženjen moški, v starosti 40-55 let, trezen, ki se dobro razume na 1031 4-1

oskrbovanje živine, posebno mlade, in zna tudi molziti. Mesečna plača 40-50 kron ter vse prosto. Nastop službe lahko takoj. Oni, ki imajo veselje do tega opravila, naj pošljejo svoje ponudbe na upravo „Domoljuba“

2 hiši se prodasta. Več se izve v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14. 202 13-1

Milijon visokodebelnatih in poldebelnatih sadnih dreves

Jabolka od 60 v naprej, hruške, orehi, domač kostanj, breskve, češnje marelice itd. od 1 K naprej. 100 kosov visokodebelnatih jabolčnih dreves po naši želji K 50. 200.000 kosov lepotilnih in drevorednih dreves, kos od 80 v naprej. 2 milijona lepotilnih grmov, 100 kosov od K 15. 20 milijonov akacij, 1000 kosov od 2 K do 65 K. 15 milijonov gozdnih sadik smrek, belega in črnega borovca, mecesna, hrasta itd. 1000 kosov od 3 K do 15 K. 2 milijona jablan in hrušk (divjakov) enoletnih in dveletnih, 1000 kosov od 10 K do 50 K. Najboljša živa ograja je eno-dve- in tri-letno gledičje, 1000 kosov K 6 do K 65. — Ilustrovan cenovnik zastojni v poštine prosto 907 3-1

grofa Žige Batthyanya graščinska opravna Csendlag pri Radgoni.

Ako hočete svoje dete

Imeti zdravo, veselo in duševno se živahno razvijajoče, dajte mu **dr. Hommel-ov Haematogen**. Ne dajte si pa usiliti nobeno izmed mnogih ponarejanj! 522 1

Čebelarji! Kdor želi dobro čebele za plemo ali drugo rabo, naj se obrne na dobroznanega čebelarja **Janez Bohino, Selenje p. Križ, Tržič, Gorenjako.** 1043

Marmelade Irpečne, brez napak
marelične
malinove
rdeče grozdlične } K 8 25
višnjeve
kosmuljne
vedro 5 kg poštine prosto na vse poštne postaje.

Marmelade za poskušnjo 8 vrst zgoraj navedenih marmelad po želji kupovalcev K 7.— poštine 504 prosto.

Marmelade jabolčne K 5 15
melange 4—
češljove lino stisnjene 6 90
borovničaste cele goste
zakuhane 6 90
vedro 5 kg poštine prosto na vse poštne postaje.

brusničar kompot K 7 45
mareličasti 8—
češpljev 5 80
malinov sok, čist 8 25
paradizničev sok 5 85
brusničarski sok 6 25
5 kg poštine prosto.
Vse vrste konzerv zamakne najboljšje kakovosti pošilja po povzetju
Tovarna konzerv Hermann Tausig Praga, Karolinental.

Za c. in kr. vojaške menage. Pri večjih naročilih izjemne cene. Reference vojaških zavodov na razpologo.

Tovarna konzerv Hermann Tausig Praga, Karolinental.

Puške!
Lancaster od K 26—
Flöbertpuške 8 50
Pištole 2—
Samokresl 5—
Poprave ceno. Ilustrirani cenik franko. 870
F. Dušek, Opočno 123, Češko.

Posestvo

na katerem se rdi lahko 8 glav živine, z 19 orali zaraščenega starega gozda, 10 minut od železniške postaje se prodaja Hiša z vrtom v dobrem stanju. Pojasnila daje **Anton Rebec** v Radohovi va. i. p. Št. Peter na Krasu. 1046 2-1

Mesto K 18— samo

Krasna srebrna Gloria-rem-ura za gospode s tremi masivnimi lepo gravir. pokrovi, anker-kolesje s kamni, dobro izdoča, 3-letno pisмено jamstvo. — Proti povzetju K 7.— Izvozna trdva ur Jakob KÖnig, Dunaj VII/3 Kaiserstrasse 101/93. 1080 1-1

Zahtevajte zastoni

in franko mej veliki ilustrovani cenik s nad 3000 podobami ur, zlatine, srebrnine itd.

Prva tovarna ur v Brúxu št. 936 (Češko)

Hanns Konrad c. in kr. dvoran založnik.

Prava britanska stik ank.-remon. ura, sistem Boshoff K 5—, 8 komadi K 14—, Registr. Adler-Boskop stik. ank.-rem. ura K 7—, Prava srebrna rem. ura K 8 40. Nikak riziško! Zamena dovoljena 1029 ali denar nazaj. 80 7

Mnogo denarja

se prihrani, ako kupujete svoje

sukneno blago

naravnost iz tovarne po najnižjih cenah, pri strogo solidni trdki

Etzler & Dostal

Razprodajalnica avstrijskih suknenih izdelkov Brno, Švedska ul. 5, XVII. Vzorci na vpogled poštine prosto. 945 6-1

Odklikovano. Ustanovlj. 1870.

Vse vrste lovskih pušk, dvocevki, risanic, trocevki, samokresov, se kupi najceneje z najvišjim poroštvom naravnost od tovarne orožja

Anton Sodja

Borovlje, Koroško. Bogato ilustrirani ceniki zastojni in franko. 1289

Le za 15 K 50 v

pošiljam po povzetju zavoj 40 m čefirja za bluze in obleke. Dalje pepika za obleke, ba/hante, obeljeno patino, oksford, robce, kanafas itd. Vse izobno odbrano in pristobarnvo. Vzorci se ne pošiljajo. Za neprimerno denar nazaj. 1018 (4-1)

Anton Pražak tkalnica Nachod.

Zaloga vina.
Kraško vino ali teran, izborne kakovosti, od 56 litr. naprej, cena 50 K hektoliter.
Istrsko vino, od 56 litrov naprej, cena 28 K hektoliter.
Belo vipsko vino, od 56 litrov naprej, cena 28 K hektoliter.
Za obila naročila se priporoča z odlič. spošt.
JAKOB LAVRENČIČ, pošta Datovlje, Primorsko.

nil vsak sumljiv slučaj, in tako smemo upati, da bomo tekom let oproščeni ravnotako vseh ostalih živinskih bolezni, kakor smo se iznebili pljučne kuge pri govedih.

Kolike važnosti je živinoreja, dokazuje poročevalec na zgledu Belokrajine, ki bi bila gospodarsko propala, ko je trtna uš bila uničila vinograde, če bi ravno takrat razmere v svetovni trgovini ne bile take, da so ljudje dobili za prašiče lep denar.

Zbornica je živinski kužni zakon že sprejela ter se isti nahaja zdaj v gospodski zbornici. Poročevalec upa, da bo tudi tam brez spremembe potrjen in da zadobi kmalu cesarsko sankcijo. To je toliko večje važnosti, ker hočemo ustanoviti deželno zavarovalnico za živino, kar bo pa mogoče šele tedaj, ko bo država prevzela po opisanem zakonu na svoje breme plačevanje odškodnin za pobite živali. Sedaj bo mogoče pristopiti s pogumom temu velevažnemu delu, da zavarujemo našo živino, največje premoženje našega kmeta.

'Za kratek čas.

Dobro spričevalo. Jemški paznik napiše spričevalo kaznivcu: »S tem potrjujem, da se je Grga Muhar ves čas, kar je bil zapri, tako lepo obnašal, da vsaki čas lahko nazaj pride.«

Dvojna mera. Avokat Grabež je kaj natančen človek. Če dobi pravdo, piše svojemu varovancu: »Pravdo z vašim nasprotnikom sem jaz dobil.« Če jo pa zgubi, piše pa: »Pravdo z vašim nasprotnikom ste vi zgubili!«

Pri vojakih. Korporal: »Novinec Narobe, vi pa že tako zmedeno odgovarjate, kakor da bi bili pri zidarih babilonskega turna 'malto' delali!«

Dobro mu je namignil. Učitelj: »Vidiš, Jožek, če imajo tvoji oče doma dvaletni krač in jih pet pošljejo meni, koliko jih še ostane?« — Jožek: »Petnajst!« — Učitelj: »Dobro, povej to očetu, da bodo vedeli, kako dobro že znaš računati!«

Po ovinkih. Gost krčmarju, ki mu je prinesel zaičje pečenko: »Nesite pečenko nazaj in prinesite mi kaj drugega!« — Krčmar, ne-

volien: »Je mar pečenka za nič?« — Gost: »Dobro je napravljena, pa jaz jem le pečenko takih zaičev, ki so z elje jedli; ta spak je pa — mišji lov!«

Franc Jožefova grenčica se rabi na klinikah ne samo kot odvajalno sredstvo, ampak tudi kot topeče zdravilo posebno pri strditvi jeter in vranice. To naravno mineralno vodo bolniki radi uživajo in tudi ob neprestani rabi dobro prenašajo. Topeči in odvajajoči učinek se pokaže že pri manjših množinah, kakor pri drugih enakih vodah. Dnevna poraba pol do enega kozarca popolnoma segrete vode na tešči želodec. M 333 (1)

Prsno
bolečine, bolj v vratu in križu nam lajša zdravljeni, kite, ude in žile krepilni Feller-jev fluid s znamko »Elsa-Fluid«. Dvanajstletnica za poskušnjo franko 5 K. Naročite pri E. V. Fellerju v Stubici, Elza trg 16 Hrvatsko. W. W. W. W.

Izvid gospoda dr. Edvarda Krausa, otroškega zdravnika in izdajatelja »Allg. Wiener Mediz. Zeitung« na Dunaju. Gospodu J. Serravallo

Trst.

Z veseljem Vam poročam, da mi izborno služi izdelek Serravallovo Chinavino z železom, ki ga že več let rabim v svoji praksi pri anemiji chlorose, v rekonvalescenci po težkih boleznih, zlasti moram povdariti, da se ob rabi China vina z železom prav hitro pojavi slast do jedi in tako z uživanjem tega izdelka telesne moči prav ugodno pospešujejo.

Na Dunaju, 11. oktobra 1907. M 292 Dr. E. Kraus.

UYDROVE... JUHNE... KONZERVE gobova grašna lečna rizova in rezanci
Zavitek 1/2 kg za 25 porcij juhe 1K50v.
Uydrova lovarna hranil Praga VII

V gostilni. Anglež, ki se ne more spomniti imena »jajca«: »Prinesite mi dva pišanca, ki se še nista izlegla!«

Prezgodaj rojene otroke

reši SCOTT-ova emulzija propada in jim da normalno moč in krepkost

TISOČI

2250 1

Prieta le s to zbanko — ribičem — kotgarancijakim znakom Scottovega ravnanja.

skrbnih starišev so bili presenečeni nad hitrim zboljšanjem. Celo oni, ki zavračajo mleko, radi uživajo

Scott-ovo emulzijo

in jo lahko prebavljajo. Tudi poleti se jemlje z najboljšim uspehom.

Cena originalne steklenice : 2 K 50 vin.

: Dobl se v vseh lekarnah.

Kje sta hijeni?

Znana vinska trgovina

And. Mejač v Komêndi pri Kamniku

priporoča svojo

veliko zalogo jamčeno pristnih vin

iz znanih vinorodnih krajev: Dolenjske, Štajerske, Goriške, Hrvatske in Istre.

Cena v sodih litru od 24 vinarjev dalje!

1103 (1)

Vzorca na željo zastavlj!

SREČA V NESREČI.

1.

2.

3.

4.

Zaloga vina.

Kraško vino ali teran, izborne kakovosti, od 56 litr. naprej, cena 50 K hektoliter.
Istrsko vino, od 56 litrov naprej, cena 28 K hektoliter.
Belo vlpavsko vino, od 56 litrov naprej, cena 28 K hektoliter.
 Za obila naročila se priporoča z odlič. spošt.
JAKOB LAURENČIČ, pošta Dutovlje, Primorsko.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Gradec, 17. aprila 1909:
 21, 13, 80, 16, 62.
 Dunaj, 17. aprila 1909:
 77, 22, 19, 15, 52.

ŽITNE CENE.

Cene veljajo za prodajo blaga od strani kmetovalcev.

Za 100 kilogramov.

Ljubljana, 21. aprila 1909.

Pšenica	27—
Rž	19—
Oves	19—
Ajda, črna	20—
Ajda, siva	19—
Proso, rumeno	17—
Proso, belo	18—
Ječmen	17—
Fižol, koks	15—
Fižal, mandalon	13—
Fižol, ribenčan	14—

Zaradi družinskih razmer se proda prostovoljno

lepo posestvo

pri okrajni cesti Ljubljana-Škofja Loka, 5 minut od tovarne, kjer je tudi gostilna s kegljiščem. Več se poizve pri Jerneju Kovarču, Rakovnik pri Medvodah. 1101 (2-1)

2 učenca se sprejmeta za mizarstvo obrt. **Ivan Arhar**, mizarški mojster, **Vižmarje št. 32, pošta št. Vid nad Ljubljano.** 1095 1-1

Učenca za čevljarstvo obrt sprejme takoj **Ivan Lukončič**, Godešič 51, p. Škofjaloka. 1058 3-1

Iščo se k 12 govedom in 12 prašičem neozhenjen moški, v starosti 40-55 let, trezen, ki se dobro razume na 1031 4-1

oskrbovanje živine, posebno mlade, in zna tudi molziti. Mesečna plača 40-50 kron ter vse prosto. Nastop službe lahko takoj. Oni, ki imajo veselje do tega opravila, naj pošljejo svoje ponudbe na upravo „Domoljuba“

2 hiši se prodasta. Več se izve v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14 202 13-1

Milijon visokodebelnatih in poldebelnatih sadnih dreves

Jabolka od 60 v naprej, hruške, orehi, domač kostanj, breskve, češplje marelice itd. od 1 K naprej. 100 kosov visokodebelnatih jabolčnih dreves po naši želji K 50. 200.000 kosov lepotilnih in drevorednih dreves, kos od 80 v naprej. 2 milijona lepotilnih grmov, 100 kosov od K 15. 20 milijonov akacij, 1000 kosov od 2 K do 65 K. 15 milijonov gozdnih sadik smrek, belega in črnega borovca, mecesna, hrasta itd. 1000 kosov od 3 K do 15 K. 2 milijona jablan in hrušk (divjakov) enoletnih in dveletnih, 1000 kosov od 10 K do 50 K. Najboljša živa ograja je eno-dve-in tri-letno gledičje, 1000 kosov K 6 do K 65. — Ilustrovan cenovnik zastoj in poštne prosto 907 3-1

grofa Žige Batthyanya graščinska oprava Csendlag pri Radgoni.

Ako hočete svoje dete

imeti zdravo, veselo in duševno se živahno razvijajoče, dajte mu **dr. Hommel-ov** Haematogen. Ne dajte si pa usiliti nobeno izmed mnogih ponarejanj! 522 1

Čebelarji! Kdor želi dobre čebele za plemo ali drugo rabo, naj se obrne na dobroznanega čebelarja **Janez Bohinc, Selenje p. Križ, Tržiš, Gorenjsko.** 1043

Marmelade trpežne, brez napak
 marelične
 malinove
 rdeče grozdlične } K s 25
 višnjeve
 kosmuljne
 vedro 5 kg poštine prosto na vse poštne postaje.

Marmelade za poskušajo 8 vrst agoraj navedenih marmelad po želji kupovalcev K 7— poštine 104

Marmelade jabolčne
 melange } K 5-15
 češpljeve fino stisnjene 4—
 borovničaste cele goste 6-90
 zakuhane 6-90
 vedro 5 kg poštine prosto na vse poštne postaje.

brusničar kompot . . . K 7-45
 mareličasti . . . 8—
 češpljev . . . 5-90
 malinov sok, čist . . . 8-25
 paradizničev sok . . . 5-85
 brusničarski sok . . . 6-25
 5 kg poštine prosto.
 Vse vrste konzerv zajamčene najboljšje kakovosti pošilja po povzetju
 Tovarna konzerv Hermann Tauszig Praga, Karolinental.

Za c. in kr. vojaške menage. Pri večjih naročilih izjemne cene. Reference vojaških zavodov na razpologo.

Tovarna konzerv Hermann Tauszig Praga, Karolinental.

Puške!

Lancaster . . . od K 28—
 Flobertpuške . . . 8 50
 Pištole . . . 2—
 Samokresi . . . 5—

Poprave ceno. Ilustrirani cenik franko. 870
F. Dušek, Opočno 123, Češko.

Posestvo

na katerem se rrdi lahko 8 glav živine, z 19 orali zaraščeneega starega gozda, 10 minut od železniške postaje se proda hiša z vrtom v dobrem stanju. Pojasnila daje Anton Rebec v Radohovi va. i, p. Št. Peter na Krasu. 1046 2-1

Mesto K 18— samo

Krasna srebrna Gloria-rem-ura za gospode s tremi masivnimi lepo gravir. pokrovi, anker-kolesje s kamnjii, dobro lodača, 3-letno pisemno jamstvo. — Proti povzetju K 7—
Izvozna trrdka ur Jakob König, Dunaj VII, Kaiserstrasse 101/93. 1080 1-1

Zahtevajte zastoni

In franko moj veliki ilustrovani cenik z nad 3000 podobami ur, zlatina, srebrnina itd.

Prva tovarna ur v Brúxu št. 838 (Češko)

Hanns Konrad c. in kr. dvorni založnik.

Prva čevljarstva nek. ank.-remon. ura, sistem Boshopf K 5—, 8 komadi K 14—, Registr. Adler-Boskopfalk. ank.-rem. ura K 7—
 Prava srebrna rom. ura K 8 40.
 Nikak risko! Zamena dovoljena 100% ali denar nazaj. 80 7

Mnogo

denarja

se prihrani, ako kupujete svoje

sukneno blago

naravnost iz tovarne po najnižjih cenah, pri strogo solidni tvrdki

Etzler & Dostal

Razprodajalnica avstrijskih suknenih izdelkov **Brno, Švedska ul. 5, XVII.** Vzorci na vpogled poštne prosto. 945 6-1

Odlikovano. Ustanovlj. 1870.

Vse vrste lovskih pušk, dvocevč, risanic, trocevč, samokresov, se kupi najceneje z najvišjim poroštvom naravnost od tovarne orožja

Anton Sodia Borovlje, Koroško.

Bogato ilustrirani ceniki zastoj in franko. 1289

Le za 15 K 50 v

pošljim po povzetju zavoj 40 m celirja za bluze in obleke. Dalje pepka za obleke, ba-hante, obeljeno pismo, oksford, robce, kanzas itd. Vse izborno odbrano in pristobarnvo. Vzorci se ne pošiljajo. Za neprimerno denar nazaj. 1018 (4-1)

Anton Pražak tkalnica Nachod.

Proda se lepo posestvo

iz proste roke
obstoječe iz hiše, gospodar, poslojpa ter nad 4 ha zemljišča, da se lahko redi 3 govedu in 6 prašičev. Posestvo je v lepem kraju med Radovljico in Brezljem. Več pove uprava tega lista. 1094 2-1

NAZNANILO.

Zaradi posebno ugodnega priročnega nakupa konkurenčne mase je spodaj podpisana trgovka v polotajni oddelki čudovito ceno, dobro, pristno, barvno, različno blago. V svojo korist se prosi z nazivom blaga, 1000 m dipkasinastorov 90 cm široki prej 1-1, sedaj 44 v, boljše prej K 1-1, sedaj 45 v, 900 m modrikastega blaga, srilen, prej 90 v, sedaj 50 v m 8-0 m dvonastega modrega platna za prepiševke prej 45 v, sedaj 45 v, 1000 m krasno modro perlinnega blaga, svetle in temne barve prej K 1 v, sedaj 10 v, Lepa za vseh barvah in vzorcih prej K 1-1, sedaj 78 v.

100 m gladke volnine 120 cm široki v vseh barvah prej K 1-1, sedaj K 1-1 0 se lepše prej K 1-1, sedaj K 1-1 0.

500 m modernega pepita blaga valjko lu majhno karizano 120 cm široki prej K 1-1, sedaj K 1-1.

Krasna ženska volnina za bluze in stroške obleke 120 cm široki prej K 1-1, sedaj 1-1.

100 lebn modernih volnenih kril v vseh velikih prej K 1-1, sedaj K 1-1 0 se lepše prej K 1-1, sedaj K 1-1 0.

80 pomladnih bluz, svetle in temne prej K 1-1, sedaj K 2-30, listo fine prej 1-1, sedaj K 4-50.

1000 lepih damskih pasov črnih prej K 1-1 50 sedaj 08 v. Krasne floto žilne damske gumaste pasove v vseh barvah prej K 1-1, sedaj 1-30.

50 gospodinskih predpasnikov, široki in trpežni prej K 1-1, sedaj 90 v, isti zelo težki dvojni prej K 1-1, sedaj K 1-30.

Zenke srstice iz dobrega vojniškega platna okrašene s čipkami prej K 1-1, sedaj 1-10.

100 damskih srstic iz vojaške tkanine z vezanim nadplečnikom prej K 1-1, sedaj K 1-10.

Trpežne ženske nogavice prej 10 v, sedaj 41 v.

Krasen židan parčolan vseh barv prej K 1-1, sedaj K 1-30.

Dobre domače ževce za gospode in gospe prej K 1-1, sedaj 08 v.

450 brisad za vsako porabo prej 60 v, sedaj 10 v, boljše prej 10 v, sedaj 41 v.

1000 m tiolskega platna, prej 60 v, sedaj 41 v, boljše 42 v.

Mušno raskar, kmečko platno prej 40 v, sedaj 50 v.

Krasno rumbarčko platno 82 cm široki prej 90 v, sedaj 50 v.

Teško, 100 cm široki kmečko platno, prej K 1-1, sedaj K 1-1 0, isto 100 cm široki K 1-1 0 meter. Dober okford za srstice 1000 m prej 70 v, sedaj 45 v, zelo teški prej 90 v, sedaj 60 v.

Teške preproge za omare, dobre povodilne platno, lepo rola-10 110x70 prej 2-90 sedaj 1-70. Ostanki povodilnega platna svetle in temne barve 100 cm široki, prej K 1-1, sedaj K 1-1 0, isto 80 cm široki prej K 1-1, sedaj K 1-1 0.

1000 lepih borovnih garnitur za dve postelji, en namizni prej prej K 1-1 - sedaj K 1-1.

100 modrih plasnih zastorov prej K 1-1, sedaj K 1-1 0.

50 m preproge prej K 1-1 - sedaj 60 v meter, boljše prej K 1-1, sedaj 08 v.

100 ducatov dobrih barvnatih šepnih robocev prej K 1-1 0 pol ducata.

500 ducatov helih šepnih robocev z barv. stils. robom, prej K 1-1 0 sedaj K 1-1 - pol ducata.

2-0 kosov zarobljenih helih rib brez sila, prej K 1-1 - sedaj K 1-1 0, zelo teške iz tiroli, platno prej K 1-1 0, sedaj 2-0.

Polotke flanel, posteljne prevleke, lepo pisane prej K 1-1 0, sedaj K 2-10.

5000 velj vložilcev dobre platnine volne v vseh barvah, prej 10 v sedaj 10 v vložilci, 800 velj povsem platnine volne v vseh barvah prej 15 v, sedaj 40 v, 100 ducatov fino vložilceto mila vseh dimov, prej pol turata K 1-1 0 sedaj 70 v. Lepa velike torbe za nakupovanje z ročajem, prej K 1-1 0, sedaj K 1-1 -

Krasne pomlad. rute za na glavo, svetle in temne prej 44 v, sedaj 45 v. Lepa razvlečena ruta za na glavo vseh barv prej K 1-1 0 sedaj K 1-1 0, iste lista svila prej K 1-1 0, sedaj K 1-1 0.

Kompletne velike loske srstice vsake vrstne širine prej K 1-1 0 sedaj 98 v iste z dvojnimi prej prej K 1-1 0 sedaj K 1-1 0.

Lepa turistovska srstice iz lanoli in celirja prej K 1-1 - sedaj K 1-1 0, se lepše K 1-1 0, iste za dečke K 1-1 0. Dobre močne srstice, vseh vrstnih širin prej K 1-1 0, sedaj K 1-1 0, z težkimi gobami 10 v velj.

Moderni dobri obratniki vseh vrstnih širin prej 40 v, sedaj 24 v. Zelo trpežne namiznice prej K 1-1 0, sedaj 70 v, se prej 44 v. Zlatno-belo dobre srstice iz oksforda za gospode boljše K 1-1, sedaj K 1-1 0, boljše 1-10. Dobre spužnjete blazne iz gradla bele in barvaste prej K 1-1, sedaj K 1-1 0, iz zelo težkega blaga K 1-1 0. Dobre zgorne blazne za vsako porabo, prej K 1-1 0, sedaj K 1-1 0. Lepa otroške obleke iz dobrega perlinnega blaga 1 velj K 1-1 0 z vzgladom 20 v.

90 lepe dlake matracne oblake 1 velj K 1-1 0 z vzgladom 40 v. Lepa šepice za dečke in dečke prej K 1-1 0, sedaj 70 v. Moderne šepice za gospode prej K 1-1 0, sedaj 70 v.

Narodoljubci po pošti se natančno posredujejo. Nepovoljno brez napake se zamerja. Navilje lah čudovito nizkih cen dobi vsak kupci, ki kupi za več kot 10 K, lepo praktično darilo.

Pokupljajve nad 10 K se pošilja stroškov prosto.

„Kauhaus zur Südbahn“ Gradec,

Annenstr. 68. 1094 2-1

Centri zastoj in poštnine prosto.

P. n. občinstvo vjudno naznanam da mi je podelila c. kr. vlada

koncesijo za posredovanje za nakup in prodajo raznih zemljišč, stavbišč, posestev, gozdov, travnikov, njiv i. t. d.

Kdor želi kaj kupiti ali prodati, naj se izvodi blagohotno obrniti na mojo posredovalnico, kjer dobi pojasnila, bodisi glede nakupa ali prodaje.

Se priporočam **Loreno Rebolj** Kranj, Glavni trg 189.

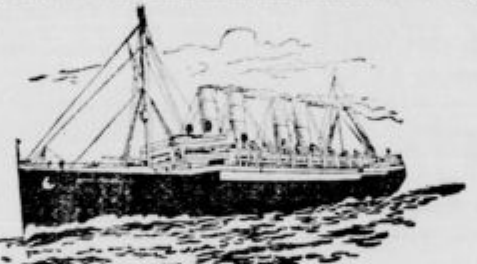
20 milijonov akacijevih sadik

Enoletne sadike	1000 kosov
15 cm visoke, 1-2 mm debele	K 2-
15-50 " " " " " "	8-
50 80 " " " " " "	14-
80-120 " " " " " "	20-
Dveletne sadike	1000 kosov
50 cm visoke, 1-5 mm debele	K 14-
50-80 " " " " " "	16-
Triletnje sadike	10 0 kosov
50-100 cm visoke, 3-8 mm debele	K 22-
100-150 " " " " " "	30-
150-200 " " " " " "	40-
200-250 " " " " " "	50-

2- in 3-letne, presajene, 10 0 kosov K 22, do K 65- 5 milijonov gledičij, 1-, 2- in 3-letne sadike, 1000 kosov K 6- do K 20-; 2- in 3-letne presajene, 1000 kosov K 22- do K 65-; 2 milijona divjakov jablan in hrusk, 1- in 2-letni, 100 kosov K 10- do K 50- kakor tudi vse drugo gozdno in grmovno, sadno, leptilino in drevo-redno drevje. Ilustr. glavni cenovnik na željo zastoj. Grofa Žige Batthyanyja graščinska uprava Csendlak pri Radgoni. 908 3-1

Ludovik Ševar na Rakeku prodaja jajca za valenje

od velic Plymouth Rocks kokoši. Prednost teh kokoši obstoji v tem, da so izvrstne zimске jajčarice, nedoseženo finega mesa, tehtajo 4-6 kg, so krotke, mirne živali, ki se pri tleh drž. Kontrola jajčaric po zaklopnih gnezdih. Ducat jajc stane 4 K brez zaboja. Za 80% oploditbe se jamči. 811 1-1

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko

je s cesarskimi brzobarniki „Kronprinzessin Cäcilia“ 140 26-1 „Kaiser Wilhelm II.“ - „Kronprinz Wilhelm“ „Kaiser Wilhelm der Große“.

Podrobna pojasnila in potrebni pouk da vsakomur **EDVARD TAVČAR, Ljubljana** Kolodvorske ulice št. 35, nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

Iščete se pridna bolj prikrita dekla

katera bi znala krave oskrbovati in druga domača dela opravljati. Oglasila naj se obračajo na **karmelski samostan na Selu pri Ljubljani**. 1092 1-1

Na rewmi

in trganju bolehajočim naznanim rad zastoj pismeno, kakosem bil ozdravljen svoje mučne, zastarele bolezni.

Karol Bader Monakovo (München) Eurfürstenstr. 40. 1095

Najnižje cene pri Janezu' na Vodnikovem trgu! Priporočn se slav. občinstvu domača trgovina

JANKO ŽELEZNIKAR

Ljubljana, nasproti Vodnikovega spomenika

kjer je vedno velika izbrana zaloga vsakovrstnega blaga za moške in ženske obleke od najceneje do najfineje vrste, dalje vsakovrstnih ruz, nogavic, predpasnikov, najboljših kotenine itd.

NAJNIŽJE CENE! NAJBOLJŠE BLAGO!

Ta trgovina ni v nikaki zvezi z ono pri „Janezu“ v Lingarjevih ulicah

Narocite cenik za

zlatnino in srebrnino, ki ga pošljem zastoj in poštnine prosto, 3134 štine prosto, 20 2

Velika zaloga ur, elno švicarskega izdelca. Vsaka ura je natančno preizkušena in se jamči. - Ne naročate ur od tujih švicarskih tvrdk, ampak obrnite se na tvrdo

FR. P. ZAJEC, urar in edini zastojnik švicarske urne vr. - Ljubljana, Starogr. 28

Ljubiteljem cvetic!

Za okno in vrt, po zim in po letu cveti Recke in začetna vzhajajoče velikocvetne vrste begonij, gloksinij, kan, zlatin in srebrno listnih koladij, kal, gerardin, lilij, vrtnic, azik alpskih cvetic, fusij, psirgonij, palm, cvetic vzpenjalj, trajno grmljaveje, lepilno in plodonosno. Krasne novosti prvovrstne, letos cvetajo, kater tudi izredno krasni „Rudj“. Potrebujete ilovke, posebno dobo učinkuje razno gnojivo. Vse navadno cenol! Mraz-nežnost Bogato ilustrovane cenik v listvah z navodilom o gojilvi zastoj J. SUZA, Poština nad Orli. Češko. G 382 10-1

Ceno posteljno perje.

1 kg sivoga skubljenega perja K 2, polbelega K 2-80, beloga K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivoga puha K 8, beloga K 9, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštnine prosto.

bogato napolnjeno, iz zelo postega jako trpežnega rdečega, modrega, beloga ali rumenega inlet-nanking-blaga, 1 pernica belga 80-110 cm z 2 blazinama, velikost 80-98, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 6 s polpuhom K 2, s puhom K 2-8, posamezne pernice K 12, 14, 16, blazine K 3, K 3-50, K 4. Proti povzeju razpošilja poštnine prosto pri naročilu od 10 K dalje.

M. Berger v Dešenici št. 1011. Češki les. Za neuporabno denar nazaj ali se blago zamenja. - Ceniki o zimnicah, odejah, prevlekah in vsem drugem F 7 7 posteljnem blagu zastoj in post. prosto. 52-1

LYRA KOLESA

Priznana najboljši izdelok, Nedosežena v kakovosti in opremi. Odlikovan z zlato kolajno. 3 letno jamst. gl. kataloga.

Najboljša tvarina. lepo delo, tek lahek so znaki Lyra koles. Dobite iste Najnižje cene! **carine prosto** od avstrijske podružnice. Zastojniki se iščejo! C. kr. poštar M. Junger v St. piše: Vaš izdelek v obče dopada. tako solidno izdelano vsem zahtevam nove dobe ustrezajoče, lahko tekoče kolo po tako nizki cen! 360 10-1

LYRA-FAHRRAD-WERKE, Prenzlan. Postfach 679. Zahtevajte moj cenik brezplačno.

Priložnostna ponudba: ostanki šifona

1005 **40—45 metrov.** (3—1)

Velike množine šifona, cefirja za obleke, oksforda, platna, ostankov za posteljno perilo, vsak ostanek najmanj 4 m dolg, vse dobro perilno, la kakovost, se proda radi izpraznenja vzorne zaloge. — 1 zavoj za poskušnjo 40—45 m sortiran 15 kron. — Za neprimerno denar nazaj.

Karl Kohn, tkalnica za platno
Nachod št. 183, Češko.

DOVSKI MAVEC (GIPS)

1011 prodaja vsako množino tvrdka 2—1

R. & E. ROOSS vasl., Kranj

Vsak

na živcih b'ini

naj nam takoj naznani svoj naslov in prenesetli ga bomo z dragocenim darilom. Poslali mu bomo popolno zastoj in poštne prosto v zaprti kuverti našo „razpravo o moderni elektroterapiji“, ki na lahko umeven način v zanimivih poglavjih razpravlja o temeljnih modernega zdravljenja z elektriko, vsled česar postane knjiga dragocena ne le za strokovnjake,

marveč tudi za širše občinstvo. **Še nikdar se ni v Avstriji razširjela tako bogato opremljena knjiga brezplačno;** ker pa hočemo služiti trpečemu človeštvu in opozoriti bolnike na doslej neznane blagodejne prednosti elektriškega zdravljenja, prinašamo to žrtev in smo uverjeni, da bo vsak rad sprejel to darilo. Vsak, kdor trpi na **splošni oslabelosti živcev, bolečinah v želodcu in v revih, pomankanja spenja, glavobolu,** vsak, kdor čuti, da manjka njegovemu telesu naravna, elastičnost, kdor zjutraj omamljen vstane in s strahom misli na dnevno delo, ki ga napravi nervoznega najmanjši šum, ki se vstraši najmanjše zapreke, ki ga mučijo **revma, trganje,** neuralgične bolesi, chrolelost, krči, vsak naj bere to knjigo, in sodimo ter upamo, da se bo navzel iz nje presenetljivih naukov.

Elektroterapevtska ordinacija,

Dunaj I. Schwangasse I., Mezzanin, odd. I. s/l.

Kupci za brezplačno knjigo. 18. IV. 1909.
Na 1056 1—1
elektroterapevtsko ordinacijo na Dunaju I., Schwangasse I., Mezzanin, odd. I. s/l.

Prosim, pošljite mi knjigo „Eine Abhandlung über moderne Elektro-Therapie“ gratis in franko pod zaprti kuvertio
Ime: _____
Naslov: _____

Izborna priložnost za nakup
za trgovce manufakturnega blaga in za krošnjarje. Razpošilja se tudi zasebnikom.

40-45 metrov ostankov R 15'—

sortirano v blagu za bluze, 78 cm širok, krasni vzorci modrega cefirja za hišna oblačila, srcece in bluze, izboro obeljno domače platno, kanafas, za posteljne prevleke, oksforda za srcece in predpasnike Krizet za spodnja trila v temnih in rdečih barvah, lepi vzorci Modrikasto blago za kuhinjske predpasnike in domače obleke. Ako ne ugrata, denar takoj nazaj. Najmanjše naročila 1 zavoj 40—45 metrov K 15— po povzetju. Zavoji se po želji tudi sortirajo. 9:53—1

Tkalnica R. HORNER, Nachod, Češko.
Pri naročilu dveh zavojev poštne prosto.

Najboljši češki izvor!

Ceneno posteljno perje!
1 kg sivca, skubljenega, do- brega perja 2 K; 1 kg boljega 2 K 10 vinarjev, polbeloga 2 K 80 vin., belega 3 K, belega skubljenega 5 K 10 vin. 1 kg zredno linca, snežnobele- lega, skubljenega 6 K 10 vin. in 8 K; 1 kg sivca puha 6 K in 7 K; 1 kg belega puha 10 K. Najmanjši prani puh 12 K. — Pri odjem 5 kg se pošlje franko.

Gospa oblačijo sebe

in svoje otroke elegantno in zelo po ceni, ako naroče poštni zavoj vsebujoč 40 m zbranih ostankov **perilnega blaga**

in sicer la. keper, cefir, atlas-satin itd za obleke, bluze, predpasnike itd., krasni moderni vzorci, zajamčeno perilni, vsak ostanek 5—10 metrov dolg, za samo K 19-40. Pošilja po povzetju. Neprimerno se radevolje vzame nazaj. V teh zbirkah dajem le izbrano, posebno lepo blago brez napake. 1087 3—1

Tkalnica Ivana Löwl, Arnov Češko.

Ta nestanovitnost me še unči!!!!

Komaj se zaveselimo solnca, takoj začne naletavati sneg ali pršiti dež, obenem pa vleči leden veter, da človeka zebe prav do kosti. — Da, ljubi moj, lepo je, če je drugače. Ampak meni ne stori to nič, ker imam ob takem vremenu vedno Fayevo pristno sodensko mineralno pastilo v ustih in se sploh nikoli ne prehladim. Storitite tudi Vi tako. Škatljica stane K 1-25 in se dobi v vsaki lekarni, drogeriji ali trgovini z mineralnimi vodami. Ne dajte si pa vsiljiti ponaredb Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko W. Th. Guntzert, Dunaj IV/I, Grosse Neugasse 17.

Josip Kordin
Ljubljana, Pred škofijo št. 3
priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnih **zanesljivih semen**
kakor detelje, velikanske pese in korenja za krmo, vseh vrst trav, travnišnice, jesenske repe, solate, kuhinjskih zelišč in kmetijskih semen po nizkih cenah. ::
Poštnim potom se izvršujejo naročila točno in solidno. ::
256 12—1

C. kr. priv. Vzaj. zavarovalnica **proti požarni škodi v Gradcu.**

Naznanjamo, da je zavod ustanovil **oddelek za zavarovanje proti škodi po toči**
ter pozivamo gospode kmetovalce, naj ponudbe za **zavarovanje poljskih pridelkov** proti škodi po toči, oziroma proti požaru podajo v vodstveni pisarni v Gradcu ali pa pri bližnjem društvenem zastopu, kjer se radovoljno pojasnjuje o **zavarovanju proti škodi po toči in požaru** kakor tudi o **zavarovanju zrcalnega stekla.**
Vodstvo.

Ugodni uspehi 1907 in 1908
Srebrna drž. kolajna Korneuburg 1908.
Postavno **TENAX** Postavno
zavarov. zavarov.
Ceneje in ugodnejše kot bakreno apno
Od dežja se ne opere.
Branilno sredstvo proti drevesnim škodljivcem.
Uporablja se proti:
Peronospora viticola, strupena rosa vinske trte.
Krastam jabolčnih, hruškinih dreves, Fusicidium.
Bolezni kumar, Plasmapora cubensis ::
Bolezni breskvinih nabornic, Taphria deformans
Tresočim boleznim borovca, Lophodermium Pinastri
Krompirjevi boleznim, Phytophthora infestans i. t. d., i. t. d., i. t. d.
Dobi se samo v pooblašteni tovarni TENAX za Avstro-Ogrsko:
DR. G. HEINER & CO.
preje dr. J. Schorm
DUNAJ, VI.2, Mollardgasse št. 69.
H 507 Telefon 4077. 7—1
Prospekte, pojasnila zastoj poštne prosto.

Ponudimo vsako poljubno množino:

zarezane strešnike prve vrste

zidake, lončene peči, portland-cement najboljše vrste, šamotne plošče za tlakovanje cerkva, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & KOMP. LJUBLJANA.

Na zahtevo pošljemo radevolje vzorce in prospekte takoj brezplačno.

490 1

Ceno češko posteljno perje.

5 kg nov. izm. K 90, belše K 12 —, belo škub. jeno K 15 — 24 —, spuščenilo kot pob. mešan. škub. K 20 —, 30 —. Pošila franco. po povzetju. Zamena dovoljena proti povz. niški pošiljini. Benedikt: Sachselt, Lebes št. 150 pri Pizno, Češko. (6-1)

Steckenpferd- lilijno-mlečno-milo

Najmilejše milo za kožo kakor proti pegam!
352 Dobiva se povsod! 20-1

V Ameriko
in Kanado

zložna, cena
in varna

voznja s
H 2927 **Cunard Line**

Bližnji odhod iz domače luke

Trsta: Slavonia 4. maja, Ultonia 18. maja 1909.

Iz Liverpoola: Lusitania, (najboljši, največji in najlepši parnik sveta), dne 8. maja, 29. maja 1909, Mauretania 24. aprila in 15. maja 1909.

Pojasnila in vožne karte pri **Andrej Odlasek**, Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

Izvir zdravja so brezpogojne pijače, med katerimi so z
629 **Maršnerjevimi** 10-1

šumečimi limonadnimi bonboni

iz malin, citron, jagod, češenj, dišečih jagod napravljene nedosežne

šumeče limonade.

Pravi samo s to edinstveno znamko.
Enoletna uporaba več kot 40 milijonov.
Prva Jela aka družba tovarn za orisat, sladkor in žokolaše iz delke Nr. Viano-grad, prej A. Maršner.
Glavna zaloga na Dunaju, Josip Katz VI, Theobaldgasse 4.

Posestvo na prodaj.

Anton Muren, Tihaborj, občina Mirna, okraj Trebnje, proda prostovoljno svoje posestvo. Poslopje z gospodarskim orodjem je v prav dobrem stanu in se nahaja ob cesti Sv. Križ-Mirna. Zemljišče meri približno 20 oralov. Cena po d. voru.

Kolesarji!

Najlepša in najboljše
kolesa

po svetlih cenah pod veličnim jamovom vrsne prosto do meje in carjne prosto, najprej-ncijno pnevmatiko, kakor tudi vse dele pošilja po celi

AVSTRO-OGRSKI
najsvetlejša in najpri-
jubijena

MULTIPLEX FAHRAD INDUSTRIE
Berlin SW 46, Gitschinerstr. 45.

Najbolj slovi in se zahteva:
Monopol-kolo
s prostim tekom
K 99.—.

Tisoči priznani
Pisat K 2-40, 4-16 z lam-
stvom, zračne cevi K 2-04,
20vajmet Napeto zadnje
kolo s prostim tekom in
zavoro zadaj K 14 —.
Poniklana krmil az drži K
2-25 1 garnitura email
varste, ploševin K 1-05.
Glavni cenik zastoni.
Razpošilja proti nap-
rej- ali naplačilu.

V kuhinji in hiši

se čisti les in kamen, najfinejše in najpriprostejše tkanine, kakor vse, kar se sploh umiva, najvspešnejše s

Schicht-ovim milom.

Znamka

jelen

1077 4-1